

Het nieuwe Griffierechtenstelsel

Auteur

Daniëlle van Tienen

Studentnummer 2015148

Klas UR4YD

Blok DK8

Juridische Hogeschool Avans-Fontys

Afstudeerdocent (1) Merel Weitering

Afstudeerdocent (2) John Lousberg

PVU Gerechtsdeurwaarders

Afstudeermentor Debbie Pellis

Breda, 27 mei 2011

Het nieuwe Griffierechtenstelsel

Auteur

Daniëlle van Tienen

Studentnummer 2015148

Klas UR4YD

Blok DK8

Juridische Hogeschool Avans-Fontys

Afstudeerdocent (1) Merel Weitering

Afstudeerdocent (2) John Lousberg

PVU Gerechtsdeurwaarders

Afstudeermentor Debbie Pellis

Breda, 27 mei 2011

Voorwoord

In het kader van mijn afstudeerperiode voor de opleiding HBO-Rechten aan de Juridische Hogeschool Avans-Fontys, heb ik een onderzoek verricht voor mijn werkgever PVU Gerechtsdeurwaarders. Het onderzoek is uitgevoerd in schooljaar 2010-2011.

Ik wil PVU bedanken voor de mogelijkheid om de opleiding HBO-Rechten te volgen en ook een afstudeeropdracht aan mij te verstrekken. Meer in het bijzonder wil ik mijn afstudeermentor en direct leidinggevende, Debbie Pellis, en mijn afstudeerdocente, Merel Weitering, bedanken voor de begeleiding. Daarnaast wil ik mijn vriend, Lennard Izelaar, bedanken voor de steun en het regelmatig kritisch doornemen van mijn teksten.

Daniëlle van Tienen

Breda, mei 2011

Inhoudsopgave

Samenvatting

1. Inleiding	8
1.1 PVU Gerechtsdeurwaarders	8
1.2 Onderzoeksformulering	8
1.3 Onderzoeksopzet	9
1.4 Leeswijzer	10
2. Griffierechtenstelsel vóór 1 november 2010	11
2.1 Het griffierecht	11
2.2 Civiel recht	12
2.2.1 Griffierecht bij de sector kanton van de rechtbank	12
2.2.2 Griffierecht bij de andere sectoren van de rechtbank	12
2.2.3 Griffierecht bij kort geding zaken	12
2.2.4 Griffierecht bij de gerechtshoven en de Hoge Raad	12
2.3 Vermindering griffierecht	13
2.4 Samenvatting	13
3. Wetswijzigingen betreffende het griffierechtenstelsel	14
3.1 Wetvoorstel 'Invoering van een nieuw griffierechtenstelsel in burgerlijke zaken'	14
3.2 De wijzigingen	14
3.2.1 Vaste tarieven	14
3.2.2 Vast laag tarief voor onvermogenden	16
3.2.3 Inning griffierecht aan het begin van de procedure	16
3.2.4 Artikel 243 Rv is vervallen	18
3.3 Samenvatting	19
4. Economische gevolgen	20
4.1 Gevolgen vaste tarieven	20
4.2 WODC	21
4.3 Artikel 6 EVRM	21
4.4 KBvG	22
4.5 BFT	22
4.6 Schuldhulpverlening	23
4.7 Samenvatting	23
5. Procedurele veranderingen rechtspraak	25
5.1 Tijdige betaling	25
5.2 Wijzigingen aanzeggingen	25
5.3 Samenvatting	27
6. Procedurele veranderingen PVU Gerechtsdeurwaarders	28
6.1 Opleidingen	28
6.2 Nieuwsbrief	28
6.3 Eerste fase	29
6.4 Extra diensten	30
6.4.1 Facturatie	30
6.4.2 Debiteurenbeheer	31
6.4.3 Callcenter Service	31
6.4.4 SMS-diensten	31
6.4.5 Credit rating/screen	31
6.4.6 detachering	32

6.4.7 buitendienst/geldloper	32
6.4.8 mediation	32
6.5 Voorfinancieringsrisico	33
6.6 Tweede fase	33
6.7 Samenvatting	34
7. Kostendekkende griffierechten	36
7.1 Heroverwegingsrapport 'Veiligheid en Terrorisme'	36
7.1.1 Media	36
7.1.2 Standpunt Raad voor de rechtspraak	37
7.2 Wetsvoorstel 'Kostendekkende griffierechten'	37
7.3 Samenvatting	40
8. Conclusies en aanbevelingen	42
8.1 conclusies	42
8.2 aanbevelingen	43
Lijst met afkortingen	46
Literatuurlijst	47
Jurisprudentielijst	50
Bijlagen	
I Tarieven griffierecht vóór 1 november 2010	51
II Tarieven griffierecht na 1 januari 2011	53
III Modelaanzeggingen KBvG	55
IV Nieuwsbrief PVU	64
V Brief griffierecht aan opdrachtgevers PVU	68
VI Tarieven kostendekkend griffierecht	69

Samenvatting

De eerste kamer is akkoord gegaan met het wetsvoorstel waarmee een nieuw stelsel ter heffing en inning van griffierechten in burgerlijke zaken is ingevoerd. De invoering van het nieuwe griffierechtenstelsel heeft gevolgen voor de rechtspraak. In dit rapport is inzichtelijk gemaakt welke gevolgen de inwerkingtreding van de wetswijziging met zich meebrengt en welke wijzigingen er in de werkwijze binnen PVU moeten plaatsvinden. Om dit doel te bereiken is gebruik gemaakt van een rechtsbronnen- en literatuuronderzoek.

Het griffierecht was geregeld in de Wet tarieven in burgerlijke zaken. Het berekenen van de hoogte van het griffierecht was ingewikkeld en arbeidsintensief. De tarieven waren door de vele categorieën zeer uiteenlopend. In de Wtbz was er niets geregeld over de betalingstermijn. Bij een laag of gemiddeld inkomen kon er vermindering van het griffierecht worden aangevraagd. De griffier was verantwoordelijk voor de inning van dit griffierecht. Op 1 november 2010 is de Wet griffierechten burgerlijke zaken in werking getreden. De belangrijkste wijzigingen van de nieuwe wet zijn de vaste tarieven in plaats van de percentageregeling, een vast laag tarief voor onvermogen en inning van het griffierecht aan het begin van de procedure. Tevens wordt het griffierecht voor zaken waarin met een toevoeging wordt geprocedeerd niet meer door de griffie geïnd.

Door de vaste tarieven is het griffierecht vaak hoger dan voorheen. Er zijn minder categorieën. De heffing van het griffierecht kan een beperking zijn voor de toegang tot de rechtspraak. De nieuwe wet houdt geen rekening met de gevolgen van de verhoging van het griffierecht. In het merendeel van de zaken moeten uiteindelijk de natuurlijke personen de hogere griffierechten voldoen. De gerechtsdeurwaarders hebben door de economische ontwikkeling een lastigere positie. De helft van de deurwaarderskantoren heeft een hoog voorfinancieringsrisico.

Aan niet tijdige betaling van het griffierecht zijn vergaande consequenties verbonden. De advocaten- en deurwaarderskantoren moeten zorgen voor tijdige betaling. De vier weken termijn moet worden bewaakt. Er zijn ook wijzigingen in de aanzeggingen.

PVU biedt haar medewerkers de mogelijkheid om cursussen en opleidingen te volgen. Één van de aanbevelingen aan PVU is om het volgen van een cursus over het nieuwe griffierechtenstelsel verplicht te stellen.

De opdrachtgevers zijn tijdig op de hoogte gesteld omtrent het nieuwe griffierechtenstelsel. Door de gestegen griffierechten wil PVU meer nadruk leggen op het minnelijk traject. Het is van belang dat PVU ook andere diensten gaat aanbieden. PVU kan gebruik gaan maken van sms-diensten en daarnaast een buitendienst en detachering aanbieden.

Bij PVU is er sprake van beperkte voorfinanciering.

PVU heeft in haar arrondissement een rekening-courantverhouding met de gerechten. Bij de andere gerechten moet PVU de betalingstermijn bewaken en tijdig tot betaling overgaan.

Deze termijn kan worden bewaakt met het maproute systeem.

PVU kan enkel een gemachtigde zijn in kantonzaken. De griffierechtaanzegging is in deze dagvaardingen derhalve niet vereist. De deurwaarder is eindverantwoordelijk voor de redactie van alle exploitaten.

In het brede heroverwegingsrapport 'Veiligheid en Terrorisme' staan mogelijkheden tot bezuiniging in de rechtspleging. Één van de maatregelen is de rechtspraak geheel kostendekkend maken. De toegang tot de rechtspraak bij een kostendekkend griffierechtenstelsel kan in gevaar komen. De maatregel heeft ook bredere maatschappelijke gevolgen.

Op 31 maart 2011 is het concept wetsvoorstel voor een kostendekkend griffierechtenstelsel door de huidige minister voor consultatie naar belanghebbende partijen gestuurd. In dit wetsvoorstel wordt de rechtspraak bekostigd door degenen die daar gebruik van maken. Het

onderscheid tussen natuurlijke en rechtspersonen wordt opgeheven. Er wordt gekort in de zaakscategorieën. Voor de groep on- en minvermogenden komen twee aparte categorieën en er komt een categorie voor de burgers met een middeninkomen.

1. Inleiding

In deze inleiding volgt een omschrijving van PVU Gerechtsdeurwaarders. Daarna komen achtereenvolgens de onderzoeksformulering, de onderzoeksopzet en de leeswijzer van het onderzoeksrapport aan bod.

1.1 PVU Gerechtsdeurwaarders

PVU Gerechtsdeurwaarders (hierna PVU) is een maatschap bestaande uit drie maten. De maatschap zelf is opgericht in 1968. Op dit moment heeft PVU twee vestigingen, in Etten-Leur en Breda. Het deurwaarderskantoor is werkzaam in het gebied Zeeland, Noord-Brabant en een gedeelte van Zuid-Holland. Het bedrijf bestaat uit 30 medewerkers, onder wie gerechtsdeurwaarders, kandidaat-deurwaarders, juristen en medewerkers op juridisch en administratief gebied. De gerechtsdeurwaarder is een specialist op het brede terrein van debiteurenbeheer, incasso en juridische dienstverlening.

Het deurwaarderskantoor biedt professionele ondersteuning wanneer het gaat om de volgende zaken:

- preventief debiteurenbeheer
- het incasseren van vorderingen
- het adviseren op juridisch gebied
- het voeren van juridische procedures
- het opmaken van een proces-verbaal van constatering.

Voor een opdrachtgever kan zij alle middelen inzetten, van het traject van de minnelijke incasso, de dagvaarding, het uitbrengen van exploitatie tot en met het ten uitvoer leggen van vonnissen door het leggen van beslagen of het ontruimen van onroerende zaken.

Vanwege de uitbreiding van de Europese Unie is PVU zich ook steeds meer op de buitenlandse markt gaan richten. PVU heeft daarvoor European Legal Assistance Network (hierna Eulan) opgezet. Dit betreft een internationaal netwerk om over de hele wereld (maar thans nog voornamelijk in Europa) vorderingen te incasseren. Eulan verwerkt voor PVU de buitenlandse incassozaken.

Daarnaast heeft PVU een aparte afdeling voor opleidingen, PVU Opleidingen. De doelgroepen zijn advocaten, notarissen en collega deurwaarders.

1.2 Onderzoeksformulering

De eerste kamer is akkoord gegaan met het wetsvoorstel waarmee een nieuw stelsel ter heffing en inning van griffierechten in burgerlijke zaken is ingevoerd. De uitgangspunten van het nieuwe stelsel zijn de vaststelling van vaste tarieven in alle zaken (in plaats van de voormalige percentageregeling), een vast laag tarief voor onvermogenen en inning van de griffierechten aan het begin van gerechtelijke procedures. De invoering van het nieuwe griffierechtenstelsel heeft gevolgen voor de rechtspraktijk. PVU heeft daarom de opdracht gegeven om te onderzoeken welke gevolgen de inwerkingtreding van de wetswijziging met zich meebrengt en welke wijzigingen er in de werkwijze binnen PVU moeten plaatsvinden.

De doelstelling van het onderzoek is het inzichtelijk maken wat er door de wetswijziging voor de rechtspraktijk verandert en welke procedurele wijzigingen bij PVU moeten plaatsvinden. De conclusie zal een beschrijving geven en een voorstel in de vorm van een advies.

De centrale vraag van het onderzoek is:

Welke gevolgen heeft de inwerkingtreding van de wetswijziging inzake het nieuwe griffierechtenstelsel (Wet griffierechten burgerlijke zaken) voor de rechtspraak in het algemeen en voor PVU in het bijzonder?

Het onderzoek bestaat uit de volgende deelvragen:

- Hoe was het griffierechtenstelsel vóór 1 november 2010?
- Wat zijn de wetswijzigingen met betrekking tot het nieuwe griffierechtenstelsel?
- Wat zijn de economische gevolgen van het nieuwe griffierechtenstelsel?
- Welke veranderingen heeft het nieuwe griffierechtenstelsel voor de rechtspraak in het algemeen?
- Welke veranderingen heeft het nieuwe griffierechtenstelsel voor PVU in het bijzonder?

1.3 Onderzoeksopzet

Om het doel van het onderzoek te bereiken was een rechtsbronnen- en literatuuronderzoek nodig. Er zijn schriftelijke bronnen gezocht en geraadpleegd. De gevonden teksten zijn vervolgens geanalyseerd, vergeleken en geïnterpreteerd.

Om de informatie te verzamelen en de kennis te verwerven zijn verschillende bronnen geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen bij dit onderzoek zijn de rechtsbronnen (wet en jurisprudentie), literatuur (vaktijdschriften en studieboeken), documenten (kamerstukken) en media (elektronische bronnen).

Er is gebruik gemaakt van bestaand materiaal (inhoudsanalyse). Het gaat daarbij om wet, jurisprudentie, literatuur, documenten en materiaal op internet of databanken. Uit het materiaal is de relevante informatie geselecteerd. De informatie is relevant als het een bijdrage levert aan de beantwoording van de deelvragen. De gegevens moeten betrouwbaar en bruikbaar zijn. De afkomst van de bron is voor de betrouwbaarheid van belang. Om de betrouwbaarheid te verifiëren is gekeken wie de auteur is en waar het artikel is gepubliceerd. Uit vergelijking van de gegevens zijn verschillen en overeenkomsten geanalyseerd, waaruit conclusies zijn ontstaan. Daaropvolgend is bekeken of de gevonden gegevens daadwerkelijk bijdroegen aan het beantwoorden van de deelvraag. Uiteindelijk is de overgebleven informatie grondig geanalyseerd en volgde beantwoording van de deelvragen.

De vragen zijn beantwoord door middel van deskresearch. Het onderzoek vond vooral achter het bureau plaats. Er is gekozen voor deskresearch, omdat met de aanwezige bronnen en de te gebruiken methoden de vragen op vakkundige wijze konden worden beantwoord. De gegevens zijn betrouwbaar, omdat er voornamelijk gebruik is gemaakt van de wet en kamerstukken. Bij herhaling van het onderzoek, komen dezelfde resultaten naar voren. Daarnaast is de betrouwbaarheid door gebruik van literatuur en elektronische bronnen beoordeeld. Tevens is de informatie afkomstig uit verschillende bronnen en zijn de betreffende gegevens vergeleken.

De validiteit bepaalt de meetbaarheid van het onderzoek. De resultaten moesten een antwoord geven op de centrale vraag. De validiteit is gewaarborgd door het onderzoek te begrenzen. Door gericht te zoeken, kwamen de juiste onderzoeksresultaten naar voren.

De bronnen en methoden hebben niet onnodig veel tijd, geld of energie gekost. Het onderzoek is hierdoor efficiënt.

1.4 Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgebouwd. De deelvragen zijn in hoofdstuk twee tot en met zes uitgewerkt.

In hoofdstuk twee volgt eerst een beschrijving van het griffierechtenstelsel zoals het was vóór 1 november 2010 (eerste deelvraag). De tekst in de tegenwoordige tijd is ook na deze datum nog van toepassing.

In hoofdstuk drie worden de wetswijzigingen door de invoering van de Wet griffierechten in burgerlijke zaken uiteengezet (tweede deelvraag). Vervolgens wordt in hoofdstuk vier aandacht besteedt aan de economische gevolgen van het nieuwe griffierechtenstelsel (derde deelvraag). Daarna komen in hoofdstuk vijf en zes achtereenvolgens de procedurele veranderingen voor de rechtspraak en voor PVU Gerechtsdeurwaarders in het bijzonder aan bod (vierde en vijfde deelvraag).

Vervolgens worden in hoofdstuk zeven in het kort de recentste ontwikkelingen met betrekking tot het griffierechtenstelsel beschreven, het wetsvoorstel over de kostendekkende griffierechten.

Tot slot volgen in hoofdstuk acht de conclusies van het onderzoek en de aanbevelingen voor PVU. Aansluitend zijn een lijst met afkortingen, een literatuurlijst en de bijlagen te vinden.

2. Griffierechtenstelsel vóór 1 november 2010

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe het griffierechtenstelsel vóór 1 november 2010 was geregeld. Allereerst wordt beschreven wat het griffierecht inhoudt. Vervolgens wordt het griffierecht in het civiel recht behandeld. Tot slot komt een eventuele vermindering van het griffierecht aan bod.

2.1 Het griffierecht

Het griffierecht is een bijdrage in de kosten van de rechtspraak. Er worden ook griffierechten in rekening gebracht voor bepaalde andere werkzaamheden door het gerecht, zoals de inschrijving van huwelijkse voorwaarden of de voorwaarden van een geregistreerd partnerschap en de legalisatie van handtekeningen.¹ In een gerechtelijke procedure belast de rechtbank griffierecht aan de partij(en). Het griffierecht is een heffing (leges), ook wel bekend als vast recht. De griffierechten worden geheven door de griffie van de gerechtelijke instantie waar de zaak aanhangig is. Er is niet altijd griffierecht verschuldigd. Een gedaagde in een gerechtelijke procedure bij de sector kanton van de rechtbank is bijvoorbeeld geen griffierecht verschuldigd. In het strafrecht bestaat er tevens geen griffierecht.

De Wet griffierechten in burgerlijke zaken (hierna Wgbz) is op 1 november 2010 in werking getreden. Voorheen was het griffierecht geregeld in de Wet tarieven in burgerlijke zaken (hierna Wtbz). De Wtbz was een lastig te hanteren wet die sinds haar invoering in 1843 eindeloos is gewijzigd. De tarieven zijn sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw met grote regelmaat verhoogd.²

Vóór 1 november 2010 werd het berekenen van de hoogte van het griffierecht ervaren als ingewikkeld, niet transparant, niet consistent en arbeidsintensief. De tarieven waren zeer uiteenlopend.³ Dit kwam voornamelijk door de hoeveelheid categorieën en de percentageregeling.⁴ De verschillende categorieën en de percentageregeling komen in de volgende paragraaf aan bod.

De hoogte van het griffierecht werd bepaald door verschillende factoren. Deze factoren waren de gerechtelijke instantie waar de zaak diende, de soort zaak en bij een vordering of een verzoek tot betaling van een bepaalde geldsom, de hoogte van die geldsom. Tevens worden voor natuurlijke personen en rechtspersonen verschillende tarieven in vergelijkbare zaken doorbelast en kende het kort geding een eigen regeling. Daarnaast zijn bepaalde zaken en enkele betrokken partijen van de heffing van de griffierechten vrijgesteld en was er een kortingsregeling voor minder draagkrachtige personen.

Op basis van de Wtbz was bij een vermeerdering van de eis of het verzoek bijna altijd sprake van een verhoging van het griffierecht. Dit kwam door de hoeveelheid categorieën en de percentageregeling. In geval van vermindering van de eis wordt het griffierecht niet verminderd.⁵

In de Wtbz en in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna Rv) was niets geregeld over de betalingstermijn om het griffierecht te voldoen. De griffier was bevoegd een voorschot te vragen tot dekking van de vermoedelijke griffierechten en verschotten. De griffier kon vervolgens de werkzaamheden weigeren, zolang het voorschot niet binnen was.⁶

¹ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 1 (MvT).

² W. van de Donk, J. Feikema en J. Nijenhuis, 'Een nieuw systeem van griffierechten: wie wordt hier beter van?', *de Gerechtsdeurwaarder* 2009-6, p. 22.

³ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 1 (MvT).

⁴ Art. 2 lid 2 en 3 Wtbz (oud).

⁵ Art. 2 lid 4 Wtbz (oud).

⁶ Art. 24 Wtbz (oud).

In de praktijk bleek deze bevoegdheid niet praktisch en werd er zelden gebruik van gemaakt.⁷

2.2 Civiel recht

Het civiel recht regelt de verhouding tussen burgers onderling. Wanneer zij het oneens zijn over hun onderlinge rechten en plichten wordt het geschil voorgelegd aan de burgerlijke rechter. Dit kan bijvoorbeeld gaan over een koopovereenkomst, een arbeidsovereenkomst of een huurovereenkomst.

2.2.1 Griffierecht bij de sector kanton van de rechtbank

De kantonrechter behandelt alle geschillen met een geldelijk belang tot € 5.000,00 en zaken betreffende een arbeidsovereenkomst, huur- of huurkoopovereenkomst, ongeacht het beloop of de waarde van de vordering.⁸ Bij de sector kanton van de rechtbank betaalt alleen de eiser griffierecht. De gedaagde is geen griffierecht verschuldigd.⁹

Het griffierecht bij de sector kanton van de rechtbank bestond uit zeven categorieën. De hoogte van het griffierecht was afhankelijk van het onderwerp of het belang van de zaak. Er was een apart tarief voor geschillen over betaling van loon bij ziekte, voor rechtspersonen en voor overige geschillen voor natuurlijke personen. De overige tarieven voor natuurlijke personen werden bepaald door het belang van de zaak.¹⁰ In bijlage I is het griffierecht bij de sector kanton van de rechtbank weergegeven.

2.2.2 Griffierecht bij de andere sectoren van de rechtbank

De sector civiel van de rechtbank behandelt alle zaken met een geldelijk belang van meer dan € 5.000,00 die de sector kanton niet behandelt.¹¹ Bij een procedure voor de rechtbank sector civiel moeten zowel eiser als gedaagde griffierecht betalen.

Het griffierecht bij de sector civiel van de rechtbank bestond tevens uit zeven categorieën en werd voornamelijk berekend als percentage van de vordering of het verzoek (percentageregeling). Daarnaast was er een vast tarief voor zaken betreffende het personen- en familierecht, voor zover geregeld in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (hierna BW), voor geschillen over betaling van loon bij ziekte en bij andere geschillen met een geldelijk belang van meer dan € 4.538,00 en niet meer dan € 11.345,00. Tevens was er een vast tarief voor alle andere zaken.¹² In bijlage I is het griffierecht bij de sector civiel van de rechtbank weergegeven.

2.2.3 Griffierecht bij kort geding zaken

Bij een kort geding betaalde de gedaagde een vast tarief van € 263,00.¹³ Voor de eiser golden de bedragen zoals omschreven bij de rechtbank, sector civiel.

2.2.4 Griffierecht bij de gerechtshoven en de Hoge Raad

De hoogte van het griffierecht was bij de gerechtshoven en de Hoge Raad hetzelfde. Bij een procedure bij de gerechtshoven en de Hoge Raad betalen zowel eiser als gedaagde griffierecht. De hoogte van het griffierecht was geregeld in zes categorieën. Ook hier was een apart tarief voor zaken betreffende het personen- en familierecht, voor geschillen over betaling van loon bij ziekte en in zaken in hoger beroep van een vonnis of beschikking van

⁷ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 4 (MvT).

⁸ Art. 93 Rv.

⁹ Art. 2 lid 1 Wtbz (oud).

¹⁰ Art. 2 lid 2 onder 1 Wtbz (oud).

¹¹ Art. 42 Wet RO.

¹² Art. 2 lid 2 onder 2 Wtbz (oud).

¹³ Art. 4 Wtbz (oud).

de kantonrechter. Tevens was er een vast tarief voor alle andere zaken. Daarnaast waren er twee categorieën die bepaald werden door het belang van de zaak, één categorie met een vast tarief en één categorie met een percentageregeling.¹⁴ In bijlage I is het griffierecht bij de gerechtshoven en de Hoge Raad weergegeven.

2.3 Vermindering van griffierecht

In een aantal gevallen kon er bij civiele zaken vermindering van het griffierecht worden aangevraagd. Dit kon bij een laag of gemiddeld inkomen. Een partij die op grond van zijn inkomen in aanmerking komt of zou komen voor een toevoeging krachtens de Wet op de rechtsbijstand (hierna Wrb) betaalde vóór 1 november 2010 in een dergelijk geval slechts een kwart of de helft van het normale tarief aan griffierecht.¹⁵ De hoogte van het gereduceerde griffierecht was afhankelijk van het inkomen. Artikel 34 lid 1 van de Wrb noemt de inkomensnormen die gelden bij het in aanmerking komen voor gesubsidieerde rechtsbijstand. De inkomensgrenzen zijn gekoppeld aan de bijstandsnorm. Niemand was op grond van zijn inkomen geheel vrijgesteld van het betalen van het griffierecht: men betaalde ten minste een kwart van het geldende tarief.¹⁶

De aanvraag voor vermindering van het griffierecht moet voor aanvang van de gerechtelijke procedure zijn ingediend. Komt de aanvraag gedurende de gerechtelijke procedure binnen, dan heeft de partij alleen nog recht op vermindering van het griffierecht als het buiten zijn/haar schuld niet voorafgaand aan de gerechtelijke procedure is aangevraagd.¹⁷

Bij gesubsidieerde rechtsbijstand regelt de toegevoegde advocaat vermindering van het griffierecht. Een afschrift van het bewijs van (de voorlopige) toevoeging als bedoeld in artikel 29 van de Wrb wordt dan aan de griffier overgelegd.¹⁸ Heeft de partij geen advocaat of een andere rechtsbijstandverlener ingeschakeld, dan kan de partij zelf een verzoek indienen bij de griffie van de desbetreffende rechtbank. Met het verzoek moet tevens een verklaring zijn bijgevoegd.¹⁹ De benodigde verklaring is een inkomensverklaring van de Raad voor Rechtsbijstand. Deze verklaring wordt aangevraagd met het formulier 'aanvraag inkomensverklaring', dat is te downloaden van de internetsite van de Raad voor Rechtsbijstand (www.rvr.org).²⁰

Als de wederpartij van de onvermogende in de proceskosten werd veroordeeld, dan moest hij/zij het in debet gestelde deel aan de griffier voldoen.²¹ De griffier was verantwoordelijk voor de inning van het griffierecht, desnoods door het uitvaardigen van een dwangbevel.²²

2.4 Samenvatting

Het griffierecht was geregeld in de Wtbz. Het is een bijdrage in de kosten voor de rechtspraak. Het berekenen van de hoogte van het griffierecht werd met name bij de percentageregeling als ingewikkeld en arbeidsintensief ervaren. De tarieven waren door de vele categorieën zeer uiteenlopend. De hoogte van het griffierecht werd bepaald door verschillende factoren. In de Wbtz was er niets geregeld over de betalingstermijn. Bij een laag of gemiddeld inkomen kon er vermindering van het griffierecht worden aangevraagd. Men betaalde echter ten minste een kwart van het geldende tarief aan griffierecht. De griffier was verantwoordelijk voor de inning van het griffierecht.

¹⁴ Art. 2 lid 3 Wtbz (oud).

¹⁵ Art. 17 e.v. Wtbz (oud).

¹⁶ Meijknecht 2007, p. 10.

¹⁷ Art. 18a lid 1 Wtbz (oud).

¹⁸ Art. 17 lid 1 en 2 Wtbz (oud).

¹⁹ Art. 18 Wtbz (oud).

²⁰ De Rechtspraak <www.rechtspraak.nl/Naar+de+rechter/Kosten+van+een+procedure/Griffierechten/>, 4 maart 2011.

²¹ Art. 243 lid 1 Rv (oud).

²² Art. 243 lid 3 Rv (oud).

3. Wetswijzigingen betreffende het griffierechtenstelsel

In dit hoofdstuk wordt het wetsvoorstel 'Invoering van een nieuw griffierechtenstelsel in burgerlijke zaken (Wet griffierechten burgerlijke zaken)' uiteengezet. De strekking van het wetsvoorstel wordt beschreven en de wijzigingen van het wetsvoorstel komen aan bod.

3.1 Wetsvoorstel 'Invoering van een nieuw griffierechtenstelsel in burgerlijke zaken'

Op 31 oktober 2008 is door de voormalig minister van Justitie, E.M.H. Hirsch Ballin, het wetsvoorstel 'Invoering van een nieuw griffierechtenstelsel in burgerlijke zaken (Wet griffierechten burgerlijke zaken)' ingediend. Het wetsvoorstel voorziet in een nieuwe regeling inzake de heffing en inning van griffierechten in burgerlijke zaken. Het wetsvoorstel beoogt het griffierechtenstelsel te vereenvoudigen. De randvoorwaarden voor het opstellen van de nieuwe regeling waren dat de toegang tot de rechter voor de burger gewaarborgd blijft en dat de kosten van de rechtspraak door de heffing van de griffierechten op niveau blijven. Er is ook aansluiting gezocht bij het griffierechtenstelsel in bestuurszaken. Dit relatief eenvoudig stelsel wordt geregeld in artikel 8:41 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna Awb).²³

De voormalig minister E.M.H. Hirsch Ballin verklaarde op 28 september 2010 tegenover de Eerste Kamer dat het griffierecht voor de zaken bij de kantonrechter geëvalueerd zal worden.²⁴ Na deze toezegging heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel. Het nieuwe griffierechtenstelsel en de daarin voorziene staffelindeling en tarieven zijn op 1 november 2010 in werking getreden (eerste fase). De artikelen die uitvoering geven aan het uitgangspunt van inning van het griffierecht aan het begin van de procedure zijn op 1 januari 2011 in werking getreden (tweede fase).²⁵

3.2 De wijzigingen

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude regeling zijn:

- vaste tarieven in plaats van de percentageregeling
- een vast laag tarief voor onvermogens
- inning van het griffierecht aan het begin van de procedure
- artikel 243 Rv is vervallen: de inning van de proceskostenveroordeling door de griffie.²⁶

Deze wijzigingen worden in de hierna volgende subparagrafen uitgewerkt.

Bij de behandeling in de Tweede Kamer werd ervan uitgegaan dat de Wbtz met de inwerkingtreding van de Wgbz volledig zou vervallen.²⁷ De Wbtz regelde twee onderwerpen: de griffierechten en de begrotingsprocedure voor declaraties van advocaten in civiele zaken. Dit laatste onderdeel heeft het niet gehaald. De Wbtz blijft bestaan, op het punt van de begrotingsprocedure en voor kleine onderwerpen op het gebied van aan de griffier te betalen verschotten.²⁸

3.2.1 Vaste tarieven

In het nieuwe griffierechtenstelsel zijn de regeling betreffende de berekening van het griffierecht als percentage van de vordering of het verzoek, de tarieven uit artikel 2, leden 2,

²³ Kamerstukken II 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 1-2 (MvT).

²⁴ KBvG Nieuws van de Week d.d. 6 oktober 2010 <www.kbvg.nl> alleen toegankelijk voor leden, 6 maart 2011.

²⁵ Stb. 2010, 716.

²⁶ Kamerstukken II 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 2 (MvT).

²⁷ Kamerstukken II 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 18 (MvT).

²⁸ H. Nieuwenhuizen, 'Kanttekeningen bij de nieuwe Wet griffierechten in burgerlijke zaken', *Tijdschrift voor de Procespraktijk* 2011-1, p. 3.

3 en 4 Wtbz en het eigen tarief voor het kort geding afgeschaft. Hiervoor zijn voor de rechtbanken, de gerechtshoven en de Hoge Raad vaste tarieven in de plaats gekomen. Voor de sector kanton zijn er twee categorieën en voor de gerechtshoven en de Hoge Raad zijn er drie categorieën vastgesteld. Per categorie is een tarief voor natuurlijke personen en een tarief voor rechtspersonen bepaald. Daarnaast wordt er van onvermogens een vast laag tarief geheven.²⁹ Het tarief voor onvermogens komt nader aan bod in paragraaf 3.2.2.

In de nieuwe regeling zijn ook een aantal aspecten uit het oude systeem gehandhaafd. Zo hoeft de gedaagde bij de kantonrechter geen griffierecht te voldoen. In artikel 4 van de Wgbz staan er meer situaties waarin geen griffierecht wordt geheven. Voor de natuurlijke personen en rechtspersonen worden nog verschillende tarieven geheven en er is een zekere samenhang tussen het griffierecht en het zaaksbelang. Er is tevens een lager tarief voor de onvermogens.³⁰

De hoogte van de ‘nieuwe’ griffierechten zijn in bijlage II uiteengezet. Deze tarieven (inclusief indexering) zijn met ingang van 1 januari 2011 in werking getreden.³¹

Het griffierecht bij de sector kanton van de rechtbank bestaat uit twee categorieën. Het griffierecht bij de sector civiel van de rechtbank bestaat uit drie categorieën. De tarieven van het griffierecht bij de sector civiel gelden ook voor het kort geding. Het griffierecht bij de gerechtshoven en bij de Hoge Raad bestaat uit drie categorieën. De hoogte van het griffierecht wordt bepaald door het belang van de zaak. Per categorie is een tarief voor natuurlijke personen en een tarief voor rechtspersonen vastgesteld.

De hoogte van de griffierechten kunnen jaarlijks met ingang van 1 januari bij regeling van Onze Minister worden gewijzigd.³² Door deze regeling is er zekerheid over het tijdstip van indexering.

In de omschrijvingen van de categorieën staat vermeld dat de hoogte van het griffierecht wordt bepaald door de hoogte van de vordering in hoofdsom. De vraag is wat er onder het begrip hoofdsom wordt verstaan. Voor de toepassing van de Wtbz is (nog) geen handleiding beschikbaar.³³ Voor de zaken waarop de Wtbz van toepassing is, is er de handleiding tarieven in burgerlijke zaken van 1 februari 2010. In deze handleiding staat een toelichting wat onder ‘hoofdsom’ wordt verstaan. De hoofdsom is het bedrag van de geldvordering met inbegrip van de buitengerechtelijke kosten en de eventuele reeds vervallen rente.³⁴ Daarnaast staat in artikel 10, eerste lid van de Wtbz vermeld dat de hoogte van het griffierecht wordt bepaald aan de hand van de vordering in de dagvaarding dan wel het verzoek in het verzoekschrift. De hoogte van het griffierecht wordt derhalve bepaald door de hoogte van de vordering in hoofdsom, waaronder wordt verstaan de geldvordering inclusief rente en buitengerechtelijke kosten.

De vennootschap onder firma, commanditaire vennootschap en de maatschap worden volgens de laatste berichten, in afwijking van de oude regeling, onder de Wtbz aangemerkt als natuurlijke personen.³⁵ De nieuwe wet noemt uitdrukkelijk rechtspersonen en natuurlijke personen en niet natuurlijke personen en niet-natuurlijke personen. Een vennootschap onder firma, commanditaire vennootschap of maatschap is niet een natuurlijk persoon, maar ook geen rechtspersoon. Zo besliste de Rechtbank 's-Gravenhage dat de vennootschap onder

²⁹ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 3 (MvT).

³⁰ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 2 (MvT).

³¹ *Stcrt.* 2010, 20111.

³² Art. 2 Wgbz.

³³ De Rechtspraak <www.rechtspraak.nl/Naar+de+rechter/Landelijke+regelingen/Sector+civiel+recht/Handleiding+tarieven+in+burgerlijke+zaken.htm>, 13 maart 2011.

³⁴ Handleiding tarieven in burgerlijke zaken 2010, p. 10 <www.rechtspraak.nl/Procedures/Landelijke-regelingen/Sector-civiel-recht/Pages/Handleiding-tarieven-in-burgerlijke-zaken.aspx>, 27 april 2011.

³⁵ KBvG Nieuws van de Week d.d. 17 november 2010 <www.kbvg.nl> alleen toegankelijk voor leden, 13 maart 2011.

firma weliswaar geen rechtspersoon is maar ook beslist niet kan worden aangemerkt als een natuurlijk persoon in de zin van de Wtbz.³⁶ De griffies zijn geïnstrueerd dat het tarief voor natuurlijke personen ook voor vennootschappen onder firma, maatschappen en commanditaire vennootschappen in rekening moet worden gebracht.³⁷

Partijen die bij dezelfde advocaat of gemachtigde verschijnen en gelijklopende conclusies nemen, zijn slechts eenmaal gezamenlijk griffierecht verschuldigd.³⁸ Als tot de gezamenlijke partijen natuurlijke en rechtspersonen horen, wordt het griffierecht van rechtspersonen in rekening gebracht.³⁹ Er is volgens de Rechtbank Zwolle-Lelystad sprake van gelijklopende conclusies als de conclusies gelijk van inhoud of van gelijke of nagenoeg gelijke betekenis zijn. Het is niet vereist dat conclusies in één schriftelijk stuk zijn genomen.⁴⁰

Volgens de voormalig minister van Justitie is door de vaststelling van vaste tarieven de transparantie van het griffierechtenstelsel vergroot. Met de nieuwe regeling neemt de gebruiksvriendelijkheid van het griffierechtenstelsel toe en daarmee de werklast van de griffies af. Daarnaast zal een vermeerdering van de eis of het verzoek in het nieuwe griffierechtenstelsel minder snel leiden tot een verhoging van het griffierecht.⁴¹

3.2.2 Vast laag tarief voor onvermogenen

Voor personen met weinig financiële middelen is bepaald dat van hen voor alle zaken in eerste aanleg een vast laag tarief van € 71,00 wordt geheven. In hoger beroep zal er aan griffierecht een bedrag van € 284,00 en in cassatie een bedrag van € 294,00 worden doorbelast.⁴² Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen on- en minvermogenen.⁴³

Om in aanmerking te komen voor het tarief voor onvermogenen moet de onvermogenende vóór het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven aan de griffier een afschrift van het besluit tot toevoeging of een verklaring van de Raad voor Rechtsbijstand verstrekken.⁴⁴ Dit was voorheen op dezelfde manier geregeld.

3.2.3 Inning griffierecht aan het begin van de procedure

Er was voorheen niets vastgelegd over de betalingstermijn om het griffierecht te voldoen. Vanaf 1 januari 2011 is het griffierecht aan het begin van de gerechtelijke procedure verschuldigd ('betaling aan de poort'). De eiser is het griffierecht verschuldigd vanaf de eerste uitroeping van de zaak ter terechtzitting en moet het griffierecht binnen vier weken na de eerste uitroeping aan de griffie van de betreffende rechtbank voldoen. De gedaagde is het griffierecht verschuldigd vanaf zijn verschijning in de procedure en moet het griffierecht tevens binnen vier weken na zijn verschijning aan de griffie van de betreffende rechtbank voldoen.⁴⁵ De verzoeker en verweerder in een verzoekschriftprocedure zijn het griffierecht verschuldigd binnen vier weken vanaf de indiening van het verzoekschrift respectievelijk het verweerschrift.⁴⁶

Partijen kunnen het griffierecht voldoen door het verschuldigde griffierecht over te maken op de rekening van de rechtbank of door het bedrag contant aan de griffier te voldoen.⁴⁷ Voor de vraag of het griffierecht tijdig is betaald, is het moment waarop het bedrag is bijgeschreven

³⁶ Rb. 's-Gravenhage 9 juli 1996, *LJN* AP0231.

³⁷ H. Loonstein, 'Vof, cv en maatschap vergeten in nieuw griffierechtenstelsel?', *Advocatenblad* 2011-2, p. 39.

³⁸ Art. 15 lid 1 Wgbz.

³⁹ Art. 15 lid 2 Wgbz.

⁴⁰ Rb. Zwolle-Lelystad 12 oktober 2007, *NJF* 2008, 144.

⁴¹ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 2 (MvT).

⁴² *Stcrt.* 2010, 20111; zie ook art. 16 Wgbz.

⁴³ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 4 (MvT).

⁴⁴ Art. 16 Wgbz.

⁴⁵ Art. 3 lid 3 Wgbz.

⁴⁶ Art. 3 lid 4 Wgbz.

⁴⁷ Art. 3 lid 3 en 4 Wgbz.

op de rekening van het gerecht waar de zaak dient bepalend. De betalende partij moet rekening houden met de verwerkingstermijn van de betaalopdracht bij de bank, tenzij wordt gekozen voor contante betaling ter griffie.⁴⁸ De advocaten of gemachtigden van de desbetreffende partijen zijn medeaansprakelijk voor de voldoening van het griffierecht.⁴⁹ De advocaat loopt derhalve een incassorisico als zijn cliënt het door hem voorgeschoten griffierecht niet terugbetaalt. Is de advocaat dan hoofdelijk aansprakelijk? De bepaling van artikel 28 van de Wgbz komt overeen met artikel 16 lid 2 van de Wtbz (oud). Ook in dit laatste artikel werd de term medeaansprakelijk gebruikt. Dit heeft de Hoge Raad echter uitgelegd als hoofdelijke aansprakelijkheid van de advocaat.⁵⁰

In de Eerste Kamer heeft de voormalig minister betoogd dat de gerechten ervan uit kunnen gaan dat partijen het griffierecht tijdig hebben voldaan, indien sprake is van een rekening-courant met een voldoende hoog saldo.⁵¹

Indien de partijen zich niet houden aan de termijn van vier weken, kan dit processuele consequenties hebben. De processuele consequenties worden hierna uiteengezet.

De rechter houdt de zaak aan zolang de termijn van vier weken nog niet is verstreken en de eiser het griffierecht nog niet heeft voldaan.⁵² Heeft de eiser het griffierecht niet tijdig voldaan, dan wordt de gedaagde in de instantie ontslagen en wordt de eiser veroordeeld in de gemaakte kosten.⁵³ Tegen een dergelijke beslissing staat geen hogere voorziening open.⁵⁴ De rechter laat de genoemde consequenties geheel of gedeeltelijk buiten toepassing, indien hij van oordeel is dat de toepassing van die bepalingen gelet op het belang van de toegang tot de rechter zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.⁵⁵ Dit is een hardheidsclausule. De onbillijkheid van overwegende aard moet gaan om zeer bijzondere situaties. De voormalig minister geeft in zijn memorie van toelichting als voorbeeld dat de betaling wel tijdig door eiser of gedaagde is verricht, maar te laat op de juiste plek is aangekomen door fouten bij de administratieve verwerking van de betaling, of een computerstoring bij de griffie of de bank van de griffie.⁵⁶

Heeft degene die vordert zich te mogen voegen of tussenkomen in de procedure het griffierecht niet tijdig voldaan, dan verklaart de rechter hem niet-ontvankelijk in zijn vordering.⁵⁷ Hier geldt tevens de hardheidsclausule.⁵⁸

De gedaagde kan zijn conclusie van antwoord pas nemen nadat het griffierecht is voldaan. Ook hier geldt dat de rechter de zaak aanhoudt zolang de termijn van vier weken nog niet is verstreken.⁵⁹ Heeft de gedaagde het griffierecht niet tijdig voldaan, dan wordt tegen hem verstek verleend en wordt hij veroordeeld in de kosten.⁶⁰ Tegen een dergelijke uitspraak staat evenmin een hogere voorziening open.⁶¹ Hier geldt ook de hardheidsclausule, zodat de rechter de mogelijkheid heeft om de consequenties buiten toepassing te laten of daarvan af te wijken.⁶² De eiser ontvangt het verstekvonnis pas na betaling van het griffierecht. Er zal zelfs helemaal geen verstekvonnis worden gewezen, als de eiser verzuimt het verschuldigde griffierecht tijdig te voldoen. De gedaagde zal dan van de instantie worden ontslagen.

⁴⁸ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 7 (MvT).

⁴⁹ Art. 28 Wgbz.

⁵⁰ HR 9 augustus 2002, NJ 2004, 317.

⁵¹ *Kamerstukken I* 2009/10, 31 758, nr. E, p. 3 (NV I).

⁵² Art. 127a lid 1 Rv.

⁵³ Art. 127a lid 2 Rv.

⁵⁴ Art. 127a lid 4 Rv.

⁵⁵ Art. 127a lid 3 Rv.

⁵⁶ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 18 (MvT).

⁵⁷ Art. 219a lid 2 Rv.

⁵⁸ Art. 219a lid 3 Rv.

⁵⁹ Art. 128 lid 2 Rv.

⁶⁰ Art. 128 lid 6 en 139 Rv.

⁶¹ Art. 128 lid 7 en 127a lid 4 Rv.

⁶² Art. 128 lid 7 en 127a lid 3 Rv.

De gedaagde heeft, zolang het verstekvonnis nog niet is gewezen, de mogelijkheid het griffierecht te voldoen. De gevolgen van het tegen hem verleende verstek vervallen bij het alsnog betalen van het griffierecht, met uitzondering van de veroorzaakte kosten.⁶³ Is er een verstekvonnis gewezen, in verband met de niet tijdige betaling van het griffierecht, dan kan de gedaagde in verzet gaan tegen het gewezen verstekvonnis. Het griffierecht moet dan op de eerste roldatum alsnog zijn voldaan. Is het verschuldigde griffierecht niet tijdig voldaan, dan bekrachtigt de rechter het verstekvonnis.⁶⁴ Hier geldt tevens de hardheidsclausule.⁶⁵

Voor de verzoekschriftprocedure is geregeld dat de rechter de zaak aanhoudt zolang de termijn van vier weken nog niet is verstreken en de verzoeker of verweerder het griffierecht nog niet heeft voldaan.⁶⁶ Heeft de verzoeker het griffierecht niet tijdig voldaan, dan zal de verzoeker niet-ontvankelijk worden verklaard in zijn verzoek.⁶⁷ Heeft de verweerder het griffierecht niet tijdig voldaan, dan betreft de rechter het verweerschrift niet bij zijn eindbeschikking.⁶⁸ Daartegen staat geen hogere voorziening open.⁶⁹ Ook hier geldt de hiervoor beschreven hardheidsclausule.⁷⁰ De rechter kan wel rekening houden met hetgeen mondeling naar voren is gebracht. Het griffierecht wordt immers pas na de mondelinge behandeling geheven.⁷¹ Veel verzoekschriftprocedures spelen bij de kantonrechter, waar de verweerder geen griffierecht verschuldigd is. Voor verzoekschriftprocedures bij de rechtbank, sector civiel en in hoger beroep moet de verweerder (in hoger beroep) wel griffierecht betalen. In die procedures kan de verweerder ervoor kiezen geen verweerschrift in te dienen, maar uitsluitend ter zitting mondeling verweer te voeren. De verweerder is dan immers geen griffierecht verschuldigd.⁷²

De artikelen 127a en 128, tweede, zesde en zevende lid, en artikel 282a, eerste tot en met vijfde lid, Rv zijn uitgesloten in zaken in behandeling bij de voorzieningenrechter. Dit is zo geregeld in verband met het spoedeisende karakter van deze procedures.⁷³

De regeling zorgt ervoor dat snel procederen niet meer mogelijk is. Eerst zal de eiser het griffierecht moeten voldoen. Daarna komt de zaak pas voor antwoord te staan. De gedaagde moet dan eerst het griffierecht betalen, waarna de conclusie van antwoord kan worden genomen. Hierdoor zal in veel zaken een vertraging van ongeveer acht weken ontstaan. Bij de vele verstekzaken zal er ook een vertraging ontstaan. Vóór 1 januari 2011 werden de verstekvonnissen bij veel kantongerechten gewezen op de dag van introductie. De kantonrechter wacht nu de betaling van het griffierecht af.⁷⁴

3.2.4 Artikel 243 Rv is vervallen

De griffies zorgden in de oude regeling voor de inning en verrekening van de proceskosten-veroordeling voor zaken waarin met een toevoeging werd geprocedeerd. De indebetstelling is afgeschaft en daarmee ook de bijzondere procedure inzake de afwikkeling van de proceskostenveroordeling bij winst van de procedure door een onvermogen partij. Er wordt daarom voor de onvermogen geen uitzondering meer gemaakt op de regel dat de partij die de procedure wint, zelf verantwoordelijk is voor het incasseren van de

⁶³ Art. 128 lid 6 en 139 tot en met 142 Rv.

⁶⁴ Art. 147 lid 2 en 3 Rv.

⁶⁵ Art. 147 lid 4 Rv.

⁶⁶ Art. 282a lid 1 Rv.

⁶⁷ Art. 282a lid 2 Rv.

⁶⁸ Art. 282a lid 3 Rv.

⁶⁹ Art. 282a lid 5 Rv.

⁷⁰ Art. 282a lid 4 Rv.

⁷¹ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 18 (MvT).

⁷² H. Nieuwenhuizen, 'Kanttekeningen bij de nieuwe Wet griffierechten in burgerlijke zaken', *Tijdschrift voor de Procespraktijk* 2011-1, p. 5.

⁷³ Art. 282a lid 6 Rv.

⁷⁴ H. Nieuwenhuizen, 'Kanttekeningen bij de nieuwe Wet griffierechten in burgerlijke zaken', *Tijdschrift voor de Procespraktijk* 2011-1, p. 5.

proceskostenveroordeling. Deze taak is nu voor de advocatuur.⁷⁵ Nu de winnende onvermogende de proceskosten bij de tegenpartij moet innen, ligt het incassorisico uiteindelijk bij de toegevoegde advocaat. Volgens mr. H.B. Boogaart (advocaat te Groningen) wordt hiermee de advocaat 'gestraft' voor het succes dat hij heeft behaald.⁷⁶

3.3 Samenvatting

Op 1 november 2010 is de Wgbz in werking getreden. Het nieuwe griffierechtenstelsel en de daarin voorziene staffelindeling en tarieven zijn vanaf deze datum van kracht. De inning van het griffierecht aan het begin van de procedure is op 1 januari 2011 in werking getreden. De belangrijkste wijzigingen van de nieuwe wet zijn de vaste tarieven in plaats van de percentageregeling, een vast laag tarief voor onvermogenden en inning van het griffierecht aan het begin van de procedure ('betaling aan de poort'). Er is een termijn gesteld voor betaling van het griffierecht. Blijft de partij hiermede in gebreke dan zijn hier consequenties aan verbonden. Tevens wordt het griffierecht voor zaken waarin met een toevoeging wordt geprocedeerd niet meer door de griffie geïnd. Er wordt geen uitzondering meer gemaakt op de regel dat de winnende partij, zelf verantwoordelijk is voor het incasseren van de proceskostenveroordeling. Deze taak is bij de advocatuur neergelegd.

⁷⁵ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 5 en 18 (MvT).

⁷⁶ H.B. Boogaart, 'Eigen beursje terug van weggeweest', *Advocatenblad* 2011-3, p. 35-36.

4. Economische gevolgen

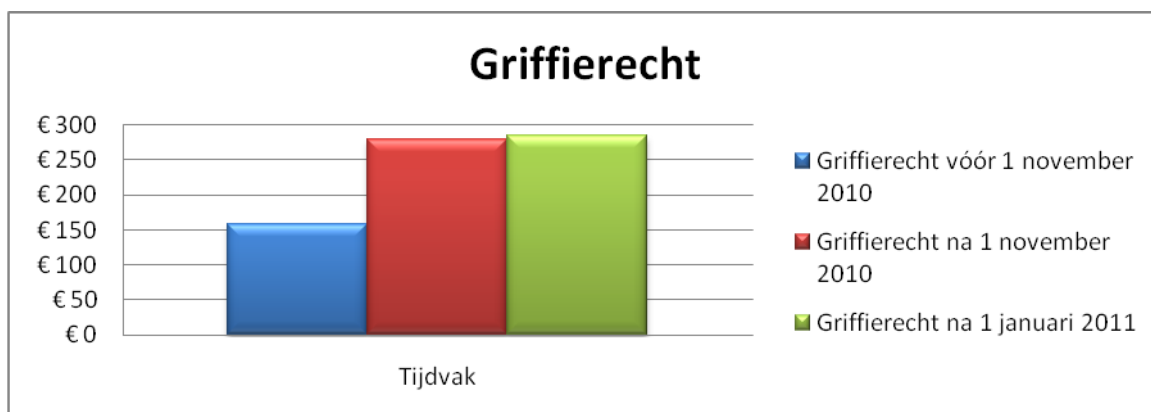
In dit hoofdstuk worden de economische gevolgen van het nieuwe griffierechtenstelsel in burgerlijke zaken (Wgbz) uiteengezet en wordt de toegang tot de rechter getoetst.

4.1 Gevolgen vaste tarieven

Eén van de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude regeling, is het hanteren van vaste tarieven in plaats van de percentageregeling. Deze wijziging heeft tot gevolg dat in de zaken waarin op basis van de Wtbz aparte tarieven werden geheven, bij het nieuwe griffierechtenstelsel een hoger tarief in rekening wordt gebracht. De tarieven die in eerste aanleg bij de kantonrechter worden doorbelast aan natuurlijke personen, zijn in vergelijking tot bepaalde 'oude' categorieën verlaagd. De oude tarieven bij de sector kanton van de rechtbank varieerden van € 36,00 tot € 208,00 voor natuurlijke personen. In het nieuwe griffierechtenstelsel wordt in zaken betreffende een verzoek of een vordering met een waarde van niet meer dan € 500,00 of met een onbepaalde waarde bij natuurlijke personen een bedrag van € 71,00 in rekening gebracht en voor de behandeling van zaken betreffende een vordering of verzoek met een beloop van minimaal € 500,00 en maximaal € 5.000,00 een bedrag van € 142,00. Daarnaast wordt in eerste aanleg voor onvermogenen een vast laag tarief van € 71,00 gerekend. Dit tarief is in de meeste gevallen lager dan het oude tarief op basis van de Wtbz. Volgens de voormalig minister van Justitie, E.M.H. Hirsch Ballin, wordt voor de natuurlijk persoon, door deze tarieven laag te houden, de toegang tot de rechter in eerste aanleg verzekerd. Daarnaast wordt met het vaste lage tarief voor onvermogenen gewaarborgd dat de gang naar de rechter ook toegankelijk blijft voor personen met weinig financiële middelen.⁷⁷

Voor het opstellen van het nieuwe griffierechtenstelsel was een van de randvoorwaarden dat de overheidsinkomsten uit de heffing van griffierechten op peil zouden blijven. Het vaststellen van lage tarieven in eerste aanleg voor natuurlijke personen heeft derhalve tot gevolg dat de tarieven voor rechtspersonen en de tarieven die worden geheven voor procedures bij de gerechtshoven en de Hoge Raad hoger zijn geworden. Volgens de voormalig minister is hier sprake van een financiële prikkel gericht op het voorkomen van onnodig gebruik van de rechtspraak.⁷⁸ Door ook in hoger beroep en cassatie te voorzien van vaste lage tarieven voor onvermogenen, blijft volgens de voormalig minister de toegang tot deze rechtsmiddelen voor hen gewaarborgd.⁷⁹

Een rekenvoorbeeld: bij een geldvordering van € 800,00 was het griffierecht vóór 1 november 2010 een bedrag van € 158,00. Voor een dergelijke geldvordering geldt nu een griffierecht van € 284,00. Dat is een verhoging van bijna 80 procent. Hieronder is de stijging van het griffierecht in een grafiek weergegeven.

⁷⁷ Kamerstukken II 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 3 (MvT).

⁷⁸ Kamerstukken II 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 3 en 4 (MvT).

⁷⁹ Kamerstukken II 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 3 en 4 (MvT).

4.2 WODC

In 2006 is door het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC) een onderzoek uitgevoerd naar het griffierechtenstelsel in een aantal landen van de Europese Unie. Er is voor het verder uitdiepen van de informatie gekozen voor de landen Denemarken, Duitsland, Engeland & Wales en Denemarken. Deze keuze is gemaakt, omdat in deze landen ook griffierechten worden geheven. Daarnaast waren de daar geldende stelsels bij de start van het onderzoek recentelijk gewijzigd en vertonen zij verschillende kenmerken. Het onderzoek had tot doel om informatie te verzamelen over de hoogte van griffierechten buiten Nederland en over de manier waarop dergelijke griffierechten worden opgelegd en geïnd.⁸⁰ De onderzoekers hebben onder andere de volgende aspecten van de griffierechtenstelsels tegen het licht gehouden:

- de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan het griffierechtenstelsel
- de inrichting van het griffierechtenstelsel en de wijze waarop de hoogte van het griffierecht wordt bepaald
- de wijze waarop het griffierecht wordt geïnd en
- hoe het griffierechtenstelsel in het betreffende land wordt beoordeeld met betrekking tot artikel 6 EVRM.

Het onderzoek leverde informatie op over de overeenkomsten en verschillen tussen de griffierechtenstelsels van de desbetreffende landen en het Nederlandse griffierechtenstelsel (de toen nog Wtbz). Uit een verrichte quickscan bleek dat Nederland behoort tot de landen met de hoogste griffierechten. Deze uitkomst gaf aanleiding om de hoogte van de griffierechten nogmaals te bezien in het kader van het recht op toegang tot de rechter en de uitleg die het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (hierna EHRM) hieraan heeft gegeven. Het onderzoeksrapport bevatte hiervoor de aanknopingspunten. De conclusie van de voormalig minister van justitie, E.M.H. Hirsch Ballin, was dat het nieuwe griffierechtenstelsel hiermee niet in strijd is.⁸¹ Hierover meer in paragraaf 4.3.

4.3 Artikel 6 EVRM

In artikel 6, eerste lid, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna EVRM) staat dat een ieder recht heeft op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat bij de wet is ingesteld. Het artikel garandeert het recht op toegang tot de rechter. De heffing van griffierechten is te beschouwen als een beperking van dit recht. Het EHRM heeft in verschillende zaken overwogen dat het heffen van griffierechten niet tegenstrijdig is met artikel 6 van het EVRM, zolang het daardoor gegarandeerde recht op toegang tot de rechter niet wordt aangetast.⁸² Uit de jurisprudentie van het EHRM blijkt dat bij de beoordeling of aan deze eis is voldaan, het volgende van belang is:

- de hoogte van het griffierecht
- de verhouding tussen de hoogte van het griffierecht en het belang van de zaak en
- of er rekening is gehouden met de draagkracht van de rechtszoekenden.

Volgens de voormalig minister van Justitie, E.M.H. Hirsch Ballin, heeft het nieuwe griffierechtenstelsel tot gevolg dat de tarieven deels zijn verhoogd. Er is volgens hem geen sprake van een wezenlijke verhoging. Daarnaast staan de tarieven die worden geheven nog steeds in een redelijke verhouding tot het onderliggende zaaksbelang. Tot slot is voor

⁸⁰ M.M.G. Faure en C.A.R. Moerland, 'Griffierechten. Een vergelijkende beschrijving van griffierechten- en vergelijkbare stelsels in een aantal landen van de Europese Unie', Den Haag: WODC 2006.

<www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/rechtsvergelijkend-onderzoek-griffierechten.aspx>, 28 maart 2011.

⁸¹ Kamerstukken I 2009/10, 31 758, nr. C, p. 3 en 4 (MvA I).

⁸² Kamerstukken II 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 5 (MvT) o.a. EHRM 31 juli 2007, nr. 38 736/04 (Mretebi/Georgië).

personen met weinig financiële middelen bij iedere gerechtelijke instantie een vast laag tarief van toepassing, zodat de toegang tot de rechter is verzekerd. Het recht op toegang tot de rechter is ook in het nieuwe griffierechtenstelsel voor iedere burger gewaarborgd.⁸³

4.4 KBvG

Alle in Nederland gevestigde gerechtsdeurwaarders en toegevoegd kandidaat-gerechtsdeurwaarders zijn verplicht lid van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (hierna KBvG). De KBvG heeft tot taak de bevordering van de vakbekwaamheid en een goede beroepsuitoefening van de leden. Het bureau is gevestigd in Den Haag.

De KBvG heeft op 6 april 2010 middels een persbericht laten weten hoe zij tegen het nieuwe griffierechtenstelsel aankijkt. De gerechtsdeurwaarders omarmen de grondgedachten achter het wetsvoorstel, het verlagen van het griffierecht voor natuurlijke personen en een minder complexe berekening, maar zien in de uitwerking ervan grote gevaren. De overheidsinkomsten moeten uit de heffing van griffierechten op peil blijven, waardoor rechtspersonen aanzienlijk meer griffierechten betalen dan natuurlijke personen. Het nieuwe griffierechtenstelsel houdt geen rekening met de praktische gevolgen van deze verhoging.

De meeste zaken die bij de sector kanton van de rechtbank aanhangig worden gemaakt zijn incassoprocedures, waarbij rechtspersonen (schuldeisers) tegenover natuurlijke personen (schuldenaren) staan. Uit cijfers van de KBvG blijkt dat meer dan 90% van de bij de kantonrechter aangebrachte incassozaken verstekzaken zijn. De vordering wordt door de rechter toegewezen en de schuldenaar wordt in de proceskosten veroordeeld. In de praktijk moeten derhalve de natuurlijke personen uiteindelijk het aanzienlijk hogere bedrag aan proceskosten betalen. De hoge griffierechten worden betaald door diezelfde natuurlijke personen die het nieuwe griffierechtenstelsel in bescherming probeert te nemen.

Het nieuwe griffierechtenstelsel bevat ook ten aanzien van de procedures bij de kantonrechter te weinig onderscheid in de hoogte van het griffierecht in verhouding tot de hoofdsom, aldus de KBvG. Het nieuwe griffierechtenstelsel bevat slechts twee categorieën. De praktijk wijst uit dat het grootste deel van de procedures de tweede categorie betreft.

Het nieuwe griffierechtenstelsel heeft hiermee een ongewenst effect. De schuldenaar die in een (problematische) schuldensituatie verkeert zal, door de aanzienlijke hogere proceskostenveroordeling en het ontbreken van differentiatie, nog groter worden.⁸⁴

4.5 BFT

Het Bureau Financieel Toezicht (hierna BFT) is als financieel toezichthouder aangesteld om toezicht te houden op het beheer van derdengelden door notarissen en gerechtsdeurwaarders. Het BFT houdt financieel toezicht op zo'n 1500 notarissen en 380 gerechtsdeurwaarders.

In 2010 is het voor gerechtsdeurwaarders lastiger geworden om hun resultaten op peil te houden. De economische ontwikkeling zorgde ervoor dat meer burgers niet meer in staat zijn om aan hun betalingsverplichtingen te voldoen. In 2010 stonden 14 van de 388 gerechtsdeurwaarders onder verscherpt financieel toezicht. Er zijn tevens enkele gerechtsdeurwaarder uit het ambt ontzet. Zij hadden meer schulden aan derden dan aanwezig was op hun derdengeldenrekening.

⁸³ Kamerstukken II 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 5 en 6(MvT).

⁸⁴ Persbericht 'Deurwaarders luiden noodklok over nieuw griffierechtenstelsel', Den Haag: KBvG 6 april 2010. <www.kbvg.nl/fileadmin/nieuwsarchief/2010/Persbericht_-_KBvG_-_Griffierechten_-_2__1.pdf>, 28 maart 2011.

De helft van de 178 deurwaarderskantoren kent een hoog voorfinancieringsrisico. Bij voorfinanciering schiet de gerechtsdeurwaarder voor zijn opdrachtgever de te maken kosten voor. Denk bijvoorbeeld aan de te maken proceskosten, waar het griffierecht onder valt, en/of executiekosten. Het risico dat samenhangt met het voorfinancieren zal door de verhoogde tarieven van het griffierecht toenemen. Als een incasso niet slaagt, verschuiven de gevolgen daarvan naar de gerechtsdeurwaarder.

De gerechtsdeurwaarder heeft de mogelijkheid om de opdrachtgever een voorschot in rekening te brengen. Uit de praktijk blijkt dat de gerechtsdeurwaarder dit uit commercieel oogpunt vaak nalaat. En waar gebruik wordt gemaakt van voorschotnota's is soms sprake van een terugbetalingsverplichting in het kader van 'no cure no pay'-afspraken. In dergelijke gevallen van voorfinanciering ontstaat volgens het BFT voor gerechtsdeurwaarders een substantieel risico.⁸⁵

4.6 Schuldhulpverlening

De Tweede Kamer behandelt momenteel het wetsvoorstel gemeentelijke schuldhulpverlening.⁸⁶ Deze wet moet ervoor zorgen dat de schuldhulpverlening in elke gemeente van goede kwaliteit is. De verhoogde tarieven van het griffierecht moeten ertoe leiden dat de overheidsinkomsten uit de heffing van griffierechten op peil blijven met de kosten van de rechtspraak. Op andere terreinen zoals de schuldhulpverlening, die te maken hebben met schuldenproblematiek, gaat de verhoging van het griffierecht juist tot meer werk leiden. Dit brengt extra kosten met zich mee.

Minimaal 10 procent van de Nederlandse huishoudens heeft te maken met (flinke) schulden. De kans is groot dat deze huishoudens te maken krijgen met gerechtelijke procedures. De verhoogde griffierechten leiden voor deze huishoudens dan tot een verhoging van de schulden. Daarnaast moeten de crediteuren hogere kosten maken om hun vorderingen te kunnen incasseren. Dit leidt in een tijd van economische crisis tot afname van de bereidheid om mee te werken aan een oplossing van de problematische schuld situatie die voorziet in een aanbod van minder dan 100 procent van de vordering. De crediteuren gaan minder snel akkoord met een (gedeeltelijke) kwijtschelding.⁸⁷ Kortom, de verhoging van de griffierechten om de kosten meer dekkend te maken zorgt bij andere overheidsinstanties voor een hogere kostenpost.

4.7 Samenvatting

Door de vaste tarieven is het griffierecht vaak hoger dan voorheen. Dit komt mede door het vaste lage tarief voor onvermogenen, waardoor de tarieven voor rechtspersonen en de tarieven voor procedures bij de gerechtshoven en de Hoge Raad zijn gestegen. Daarnaast zijn er minder categorieën. Door WODC is er een quickscan verricht waaruit blijkt dat Nederland behoort tot de landen met de hoogste griffierechten. De heffing van het griffierecht kan een beperking zijn voor de toegang tot de rechtspraak. Uit jurisprudentie van het EHRM blijkt dat het heffen van griffierechten niet tegenstrijdig is met artikel 6 EVRM, zolang het recht op toegang tot de rechter niet wordt aangetast. De hoogte van het griffierecht, de verhouding tussen de hoogte van het griffierecht en het belang van de zaak en de draagkracht van de rechtzoekenden zijn hierbij van belang.

De KBvG heeft bericht dat de nieuwe wet geen rekening houdt met de gevolgen van de verhoging van het griffierecht. Het merendeel van de kantonzaken zijn incassoprocedures waarbij rechtspersonen tegenover natuurlijke personen staan. In meer dan 90% van deze zaken wordt er een verstekvonnis gewezen. In deze zaken worden de natuurlijke personen in de proceskosten veroordeeld. Zij moeten uiteindelijk de hogere griffierechten voldoen. De

⁸⁵ BFT Jaarverslag 2010 <www.bureauft.nl>, 12 april 2011.

⁸⁶ Wetsvoorstel gemeentelijke schuldhulpverlening, *Kamerstukken II* 2009/10-2010/11, 32 291.

⁸⁷ N. Jungmann en E. Schruer, 'Met het nieuwe griffierechtenstelsel schiet overheid in eigen voet', *de Gerechtsdeurwaarder* 2010-4, p. 25.

(problematische) schuldensituatie van de schuldenaar zal hierdoor nog groter worden. Het BFT heeft kenbaar gemaakt dat ook de gerechtsdeurwaarders door de economische ontwikkeling een lastigere positie hebben. De helft van de deurwaarderskantoren heeft een hoog voorfinancieringsrisico. Dit zal ook door de verhoogde griffierechten toenemen.

5. Procedurele veranderingen rechtspraak

Door de wijzigingen ten opzichte van de oude regeling moeten in de rechtspraak procedurele veranderingen plaatsvinden. In dit hoofdstuk wordt uiteengezet welke veranderingen er in het algemeen moeten plaatsvinden.

5.1 Tijdige betaling

Partijen zijn het griffierecht vanaf 1 januari 2011 aan het begin van de gerechtelijke procedure verschuldigd. Indien de partijen zich niet houden aan de termijn van vier weken, kan dit vergaande processuele consequenties hebben. Veel advocaten- en deurwaarderskantoren houden een rekening-courant aan bij de rechtbank in hun arrondissement. Een rekening-courant is een rekening voor geregelde ontvangsten en betalingen. Bij een rekening-courantregeling stort de advocaat of deurwaarder iedere maand bij de griffier van de gerechtelijke instantie een voorschot ter grootte van de gemiddelde griffierechten over de afgelopen maanden.⁸⁸ De gerechten gaan ervan uit dat partijen het griffierecht tijdig hebben voldaan, indien er sprake is van een dergelijke rekening-courant met een voldoende hoog saldo. Het is derhalve aan te raden om een rekening-courantverhouding op te zetten tussen enerzijds het advocaten- of deurwaarderskantoor en anderzijds alle rechtbanken waar het betreffende kantoor (veel) procedeert. Op deze rekeningen moet tevens een positief saldo staan. Dit zal voorkomen dat de advocaat of deurwaarder aansprakelijk wordt gesteld bij niet-tijdige betaling van het verschuldigde griffierecht.⁸⁹ De KBvG erkent dat het voor gerechtsdeurwaarders, en met name voor de kleinere kantoren, onbegonnen is om in het gehele land rekeningen-courant te openen. De KBvG is daarom, samen met de Nederlandse Orde van Advocaten (hierna NOvA), in gesprek met de Raad voor de rechtspraak om een landelijke rekening-courant te bewerkstelligen.⁹⁰ Het is momenteel nog niet bekend of en zo ja, hoelang een dergelijk landelijke rekening-courant op zich laat wachten.

Heeft het kantoor geen rekening-courant bij de betreffende rechtbank waar de zaak dient, dan is het van belang dat de administratie van het kantoor de betalingstermijnen bewaakt en tijdig tot betaling overgaat.

5.2 Wijzigingen aanzeggingen

Er zijn een aantal artikelen van Rv gewijzigd, waaronder artikel 111. In dit artikel is voorgescreven dat in het exploit van de dagvaarding vanaf 1 januari 2011⁹¹ melding moet worden gemaakt van de navolgende punten (met uitzondering van kantonzaken):

- de heffing van griffierecht van de gedaagde bij verschijning in de procedure
- de hoogte van het griffierecht
- de termijn waarbinnen dit griffierecht voldaan dient te zijn
- de mogelijkheid van vermindering van het griffierecht voor onvermogen en
- de consequenties bij niet tijdige betaling.⁹²

Deze mededelingen moeten tevens in een verzoekschrift worden opgenomen ten behoeve van de verweerder.⁹³ Dit voorschrift gold al voor de dagvaarding in kort geding en was opgenomen in artikel 112 Rv. Dit artikel is komen te vervallen, omdat thans in elke

⁸⁸ *Kamerstukken I* 2009/10, 31 758, nr. E, p. 3 (NV I).

⁸⁹ H. Nieuwenhuizen, 'Kanttekeningen bij de nieuwe Wet griffierechten in burgerlijke zaken', *Tijdschrift voor de Procespraktijk* 2011-1, p. 10.

⁹⁰ KBvG Nieuws van de Week d.d. 16 maart 2011 <www.kbvg.nl> alleen toegankelijk voor leden, 17 april 2011.

⁹¹ *Staatsblad* 2010, 726.

⁹² Art. 111 lid 2 sub i en k Rv.

⁹³ Art. 276 lid 2 Rv.

dagvaarding vermeld moet worden dat er griffierechten worden geheven. Een afzonderlijke regeling voor de dagvaarding in kort geding is derhalve overbodig geworden.⁹⁴

Het is niet nodig om in het exploit van de dagvaarding details te vermelden over de manier van betaling van het griffierecht.

Als er meerdere gedaagden worden gedagvaard, dan moet in het exploit van de dagvaarding worden opgenomen dat van partijen die bij dezelfde advocaat of gemachtigde verschijnen en eensluidende conclusies nemen, slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht wordt geheven.⁹⁵

Partijen in zaken voor de kantonrechter kunnen in persoon procederen.⁹⁶ In alle overige zaken kunnen partijen niet in persoon procederen, maar slechts bij advocaat.⁹⁷ De woorden 'of gemachtigde' moeten daarom worden weggelaten als het niet om een procedure gaat bij de rechtbank, sector kanton.

Indien er onder de gedaagden zowel rechtspersonen als natuurlijke personen zijn, dan zijn zij verschillende bedragen aan griffierecht verschuldigd. Deze verschillende bedragen moeten in het exploit worden opgenomen.

De artikelen 127a en 128, tweede, zesde en zevende lid Rv gelden niet in kort geding.⁹⁸ Dit betekent dat in kort geding geen processueel gevolg zal worden verbonden aan niet tijdige betaling van het griffierecht. De rechter zal geen rekening houden met het niet (tijdig) betalen van het griffierecht. Het niet betalen van het griffierecht leidt niet tot verstek. De consequenties bij niet tijdige betaling moeten daarom niet in de dagvaarding worden vermeld.⁹⁹

Het hoger beroep wordt aangevangen door een dagvaarding in dezelfde vorm en met dezelfde vereisten als die in eerste aanleg, zonder dat zij de middelen waarop het hoger beroep gegrond is behoeft uit te drukken. Artikel 111, tweede lid onderdeel k en l Rv zijn in hoger beroep van toepassing. In plaats van artikel 111 tweede lid onderdeel i Rv is er een aanvulling op artikel 111, tweede lid Rv waarin staat dat ook de gevolgen van niet tijdige betaling van het griffierecht in de dagvaarding moeten worden vermeld.¹⁰⁰

Het beroep in cassatie wordt tevens ingesteld bij een dagvaarding in de vorm en met dezelfde vereisten als in eerste aanleg. In de leden twee, drie en vier van artikel 407 Rv staan de afwijkende regelingen. Ook hier staat in het tweede lid de aanvulling op artikel 111 tweede lid Rv dat in de dagvaarding ook de gevolgen van niet tijdige betaling van het griffierecht moeten staan.¹⁰¹

Het bestuur van de KBvG heeft in 2009 binnen de commissie wetgeving een subcommissie ingesteld. Deze subcommissie kreeg tot taak de gevolgen voor exploit ten gevolge van de invoering van het nieuwe griffierechtenstelsel in kaart te brengen. De subcommissie heeft voorstellen gedaan voor aanzeggingen die op grond van de Wgbz met ingang van 1 januari 2011 gebruikt kunnen worden. Op de teksten is tevens vanuit de beroepsorganisatie en van externe partijen input geleverd. Daarnaast is er overleg geweest met een vertegenwoordiger van de rechterlijke macht en het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Het bestuur heeft vervolgens de voorstellen overgenomen.

⁹⁴ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 17 (MvT).

⁹⁵ Art. 111 lid 2 sub I Rv.

⁹⁶ Art. 79 lid 1 Rv.

⁹⁷ Art. 79 lid 2 Rv.

⁹⁸ *Kamerstukken II* 2008/09, 31 758, nr. 3, p. 18 (MvT).

⁹⁹ KBvG Toelichting aanzeggingen <www.kbvg.nl/fileadmin/Vakinformatie/Dossiers/Beslagvrije_voet/Griffierechten/V.2_toelichting_aanzeggingen_23-12-10.pdf>, 4 april 2011.

¹⁰⁰ Art. 343 Rv.

¹⁰¹ Art. 407 Rv.

De KBvG heeft negen modelaanzeggingen gepubliceerd met één of meer gedaagden voor:

- dagvaardingen in eerste aanleg bij de sector civiel van de rechtbank, in appel en in cassatie
- de dagvaarding in kort geding
- de betekening van het echtscheidingsrekest.¹⁰²

De negen modelaanzeggingen zijn te raadplegen in bijlage III.

De publicatie van de modellen is bedoeld als ondersteuning aan de leden van de KBvG.¹⁰³

5.3 Samenvatting

De advocaten- en deurwaarderskantoren moeten zorgen voor tijdige betaling van het griffierecht. Veel kantoren houden een rekening-courant aan bij de rechtbank in hun arrondissement. Bij een rekening-courant met voldoende saldo, gaan de gerechten ervan uit dat het griffierecht tijdig is voldaan. Er is momenteel nog geen landelijke rekening-courant. Zonder een rekening-courant is het aan de administratie van het kantoor om de betalingstermijn van vier weken te bewaken en tijdig tot betaling over te gaan. Aan niet tijdige betaling zijn vergaande consequenties verbonden. Er zijn ook wijzigingen in de aanzeggingen. Vanaf 1 januari 2011 moet in de dagvaarding/het verzoekschrift de heffing en de hoogte van het griffierecht, de betalingstermijn, de mogelijkheid tot vermindering van en de consequenties bij niet tijdige betaling van het griffierecht worden opgenomen. De KBvG heeft hiervoor negen modelaanzeggingen gepubliceerd.

¹⁰² KBvG Modelaanzeggingen <http://www.kbvg.nl/fileadmin/Vakinformatie/Dossiers/Beslagvrije_voet/Griffierechten/V4_modelaanzeggingen.pdf>, 4 april 2011.

¹⁰³ KBvG Toelichting aanzeggingen <www.kbvg.nl/fileadmin/Vakinformatie/Dossiers/Beslagvrije_voet/Griffierechten/V.2_toelichting_aanzeggingen_23-12-10.pdf>, 4 april 2011.

6. Procedurele veranderingen PVU Gerechtsdeurwaarders

Door de invoering van de Wgbz moeten ook bij PVU procedurele veranderingen plaatsvinden. In dit hoofdstuk wordt uiteengezet welke veranderingen er bij PVU zijn doorgevoerd en hoe zij verder op de nieuwe wetgeving heeft ingespeeld. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de manier waarop PVU hier nog beter op in kan spelen.

6.1 Opleidingen

PVU heeft haar serviceverlening aan advocaten, notarissen en collega-gerechtsdeurwaarders uitgebreid door het opzetten en inrichten van een aparte afdeling voor opleidingen.¹⁰⁴ Op 1 juli 2010 is er bij PVU een cursus 'actualiteiten beslag- en procesrecht en verdieping nieuwe stelsel griffierechten' gegeven door de heer J. Nijenhuis, gerechtsdeurwaarder te Roermond. De medewerkers van PVU mogen de cursussen ook volgen. PVU probeert zo de kennis van haar medewerkers up-to-date te houden. Daarnaast hebben de medewerkers de mogelijkheid om elders een opleiding te volgen zoals de deurwaardersopleiding, HBO-Rechten, basisopleiding Recht en praktijk etc.

Om ervoor te zorgen dat de medewerkers op de hoogte zijn van de actualiteiten, hebben een aantal medewerkers van PVU toegang tot de website van de KBvG. De KBvG publiceert wekelijks het Nieuws van de Week. In het Nieuws van de Week staat het laatste nieuws op het gebied van wetgeving, jurisprudentie en andere informatie die voor de praktijkvoering voor de gerechtsdeurwaarder van belang is.¹⁰⁵ De informatie van het Nieuws van de Week wordt momenteel nog niet consequent aan de overige medewerkers verstrekt.

De medewerkers hebben zelf de keuze om een cursus te volgen. Het is PVU aan te raden om de cursussen, die veel draagvlak hebben met de werkzaamheden behorende bij de functie, verplicht te stellen. Daarnaast heeft niet iedereen toegang tot de KBvG website. Het is beter dat iedereen toegang heeft tot een dergelijke informatieve website. Als iedereen de informatie wekelijks doorneemt, kan dit teveel tijd in beslag nemen. Het is daarom belangrijk dat bepaalde medewerkers, bijvoorbeeld de leidinggevenden, na het bestuderen van het Nieuws van de Week, de informatie sorteren en verspreiden. De relevante informatie komt dan alsnog bij de juiste medewerkers terecht en het kost weinig tijd. Op deze manier blijven de medewerkers op de hoogte over de ontwikkelingen met betrekking tot het griffierechtenstelsel.

6.2 Nieuwsbrief

PVU publiceert per kwartaal een nieuwsbrief van vier kantjes waarin de opdrachtgevers in het kort worden geïnformeerd over de actualiteiten. Daarnaast staat in elke nieuwsbrief een opdrachtgever en een medewerker van PVU in de schijnwerpers. Tevens wordt er informatie verstrekt over PVU Gerechtsdeurwaarders, PVU-Opleidingen en Eulan. In juni 2010 is er een stuk over het nieuwe griffierechtenstelsel in de nieuwsbrief opgenomen. Hierdoor zijn de opdrachtgevers al gedeeltelijk voorbereid op de wetswijziging. De desbetreffende nieuwsbrief is opgenomen in bijlage IV.

De nieuwsbrief is een middel om contact te houden met de opdrachtgevers en het bedrijf te promoten. De opdrachtgevers zullen niet allemaal de nieuwsbrief (aandachtig) doornemen. Belangrijke informatie kan in de nieuwsbrief worden vermeld. Deze informatie moet daarnaast ook op een andere manier worden verstrekt om zoveel mogelijk opdrachtgevers te bereiken.

¹⁰⁴ PVU Opleidingen <www.pvu-opleidingen.nl>, 12 april 2011.

¹⁰⁵ KBvG Nieuws van de Week <www.kbvg.nl> alleen toegankelijk voor leden.

6.3 Eerste fase

Begin oktober 2010 berichtte de KBvG dat de Eerste Kamer het ontwerp 31 758 heeft aangenomen. De eerste fase van de nieuwe wet trad op 1 november 2010 in werking. De verhoging van de griffierechten werden doorgevoerd. De kosten voor het opstarten van een gerechtelijke procedure lopen hierdoor op en voor de relatief lage vorderingen zal dit voor de opdrachtgevers een aanzienlijk kostenrisico met zich mee kunnen brengen. Er moest binnen één maand op de nieuwe wet worden ingespeeld. PVU heeft ervoor gekozen om haar opdrachtgevers over de verhoging van de griffierechten op de hoogte te stellen. Dit heeft zij gedaan door de opdrachtgevers met lopende incassozaken een brief te sturen. Deze brief is terug te vinden in bijlage V. In de brief is uitleg gegeven over de verhoging van het griffierecht. Daarnaast heeft PVU aangegeven dat zij in het minnelijk traject nog meer nadruk legt om tot een oplossing te komen. Lukt dit niet dan geeft zij een goed advies over het al dan niet opstarten van een gerechtelijke procedure. In de brief is tevens vermeld dat de competentiegrens van de rechtbank, sector kanton waarschijnlijk wordt verhoogd van € 5.000,00 naar € 25.000,00.¹⁰⁶ Voor de opdrachtgevers heeft dit als voordeel dat zij bij vorderingen boven de € 5.000,00 geen advocaat meer moeten inschakelen. PVU kan hierdoor vaker zelf voor de opdrachtgevers als gemachtigde optreden. Dit is voor de opdrachtgevers goedkoper. Er is ook informatie over het nieuwe griffierechtenstelsel op de website van PVU geplaatst.

Om de hoge griffierechten voor de opdrachtgever te voorkomen, is het van belang dat PVU al het mogelijke doet om de vordering in het minnelijk traject te incasseren. Om het minnelijk traject goed en snel te laten verlopen, maakt PVU gebruik van een maproute systeem. Bij het opzetten van een dossier wordt een maproute code in het digitale dossier ingevoerd. In de maproute code staan een aantal acties. Deze acties worden automatisch, na een controle, verwerkt. Het is mogelijk om het traject te verkorten door een actie te verwijderen.

In het minnelijk traject worden standaard drie aanmaningen verstuurd. De debiteur wordt in de eerste aanmaning bericht dat de zaak uit handen is gegeven aan PVU. Daarnaast wordt vermeld welk bedrag verschuldigd is en hoe dit bedrag is opgebouwd. In de tweede aanmaning wordt erop gewezen dat het mogelijk is om een betalingsregeling te treffen en is voor de natuurlijke personen een inkomsten- en uitgavenformulier en machtiging toegevoegd. De debiteur wordt in de gelegenheid gesteld om een regeling voor te leggen en PVU krijgt met de ingevulde informatie op het formulier een beter beeld van de financiële situatie. De derde aanmaning is een laatste waarschuwing voor dagvaarding. De debiteur wordt gewezen op de consequenties bij uitblijven van betaling. De standaard aanmaningen zijn niet altijd genoeg om een vordering te incasseren. Door de invoering van de Wgbz heeft PVU besloten meer inspanning in het minnelijk traject te verrichten. Na de drie aanmaningen wordt er vanaf november 2010 in elke zaak getracht telefonisch contact met de debiteur te krijgen. Lukt dit niet dan wordt er een email of fax naar de debiteur verstuurd. De contactgegevens moeten hiervoor aanwezig zijn. Deze contactpogingen zijn nodig om alsnog een betaling te bewerkstelligen of een betalingsregeling te treffen. Daarnaast kan op deze manier worden geverifieerd of de aanmaningen de debiteur hebben bereikt.

PVU heeft in het minnelijk traject alleen toegang tot de openbare informatievoorzieningen, zoals het Kadaster, de Kamer van Koophandel, Google Maps etc. Het is derhalve in de minnelijke fase niet (altijd) mogelijk om een volledig beeld te krijgen van de verhaalsmogelijkheden. Om de opdrachtgever een beter beeld te geven van de situatie, kan er een verhaalsrapport worden opgevraagd. PVU schakelt hiervoor een extern verhaalsbureau in. De deurwaarders krijgen ook bij elk uit te brengen exploit een informatieformulier mee. Hierop kunnen zij aangeven hoe de situatie ter plaatse is en of er nog bijzonderheden zijn. Een bijzonderheid kan bijvoorbeeld zijn dat de betreffende woning

¹⁰⁶ Wetsvoorstel Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie, *Kamerstukken II* 2009/10-2010/11, 32 021.

leeg staat of de woning te koop staat aangeboden. Met de informatie van het verhaalsbureau en/of de deurwaarder kan PVU de opdrachtgever een zo goed mogelijk advies geven.

PVU is momenteel op zoek naar extra diensten om zoveel mogelijk vorderingen in het minnelijk traject te incasseren en hiermee een gerechtelijke procedure voor de opdrachtgevers te voorkomen. Het is van belang dat PVU extra diensten gaat aanbieden om haar opdrachtgevers te behouden en goed te blijven concurreren met de andere deurwaarderskantoren. Om te kijken welke extra diensten PVU kan gaan leveren, wordt eerst in het kort uiteengezet wat zij thans naast de incassoprocedure (met het maproute systeem) aanbieden.

PVU heeft een Modulair Incasso Systeem (MIS) ontwikkeld. Met het MIS kan de opdrachtgever zijn/haar debiteurenbewaking aanpassen, vervangen of uitbreiden met PVU-producten. De opdrachtgever kan allereerst waarschuwingszegels op de eigen aanmaningen plakken. De waarschuwingszegel is een sticker waarop staat dat bij uitblijven van betaling de vordering ter incasso uit handen wordt gegeven aan PVU. Dit verhoogt de attentiewaarde van het schrijven. De tweede of laatste aanmaning kan worden vervangen door een profitletter. De debiteur wordt door PVU op opvallend incassobriefpapier aangeschreven en verzocht alsnog het openstaande factuurbedrag vermeerderd met de kosten van de profitletter aan de opdrachtgever te betalen. Dit betreft een eenmalige opdracht. Daarnaast is voor de hogere vorderingen het sommatie-exploot. De debiteur wordt door een deurwaarder bezocht en via het sommatie-exploot tot betaling gemaand. In het sommatie-exploot wordt een betalingstermijn van 24 uur gehanteerd. Tevens biedt PVU een schuldbewakings-systeem aan. Soms blijkt dat ondanks alle inspanningen er op dat moment geen verhaalsmogelijkheden aanwezig zijn. De incassoactiviteiten worden dan tijdelijk richting de debiteur gestaakt. Het incassodossier blijft dan wel bij PVU in behandeling. Zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn, wordt de opdrachtgever hierover op de hoogte gesteld en worden de bemoeiingen voortgezet.¹⁰⁷

6.4 Extra diensten

Om te bezien wat PVU aan extra diensten kan leveren, is er onderzoek verricht naar de diensten van andere deurwaarderskantoren. In het onderzoek zijn de diensten van zelfstandige deurwaarderskantoren (kleine tot middelgrote kantoren) en landelijke deurwaarderskantoren (grote kantoren) onder de loep genomen. De navolgende diensten worden door andere deurwaarderskantoren aangeboden en wijken af van het dienstenpakket van PVU:

- facturatie
- debiteurenbeheer
- callcenter service
- sms-diensten
- credit-rating/screen
- detachering
- buitendienst/geldloper
- mediation.

Deze diensten worden in de navolgende subparagrafen uitgewerkt.

6.4.1 Facturatie

Het complete facturatieproces voor een opdrachtgever verzorgen.¹⁰⁸

¹⁰⁷ PVU <www.pvu.nl/index.php?page=172&lang=1>, 13 april 2011.

¹⁰⁸ GGN <www.ggn.nl/zakelijk/producten_en_diensten/facturatie/>, 13 april 2011.

De opdrachtgevers van PVU hebben over het algemeen een administratiekantoor ingeschakeld om voor hen te factureren en de administratie te verzorgen. De overige opdrachtgevers hebben zelf medewerkers in dienst om deze werkzaamheden te verrichten en willen de administratie zoveel mogelijk in eigen beheer houden. Het heeft daarom voor de opdrachtgevers geen toegevoegde waarde om deze dienst in het dienstenpakket van PVU op te nemen.

6.4.2 Debiteurenbeheer

De opdrachtgever helpen bij zijn/haar debiteurenadministratie. Hieronder valt facturatie op naam van de opdrachtgever, schriftelijke en/of telefonische sommatie, het boeken van betalingen etc.¹⁰⁹

Dit traject kan PVU met het bestaande systeem voor de opdrachtgevers aanbieden. PVU hoeft hiervoor geen investering te doen. Ook hier geldt dat de meeste opdrachtgevers hun administratie in eigen beheer willen houden en enkel bij wanbetalers de zaken uit handen geven aan een deurwaarderskantoor. Dit heeft te maken met het behoudt van de klanten. De bedrijven willen de verstandhouding zo goed mogelijk houden, zeker in een tijd van economische crisis.

6.4.3 Callcenter Service

De debiteuren benaderen door intensief telefonisch contact uit naam van de opdrachtgever.¹¹⁰

Bij PVU is besloten om vaker telefonisch contact op te nemen met de debiteuren. Een callcenter is groter opgezet. Daarnaast is een callcenter ook vaak in de avonden actief, omdat er dan meer debiteuren telefonisch bereikbaar zijn. Gezien het marktaandeel van PVU (circa ½ procent van de Nederlandse markt) en het aantal medewerkers (30 medewerkers) is het opzetten van een callcenter service met de beschikbare middelen niet toereikend. Het is wel mogelijk om bijvoorbeeld een aantal keren per maand een aantal medewerkers in de avonden te laten werken en een belronde in te voeren.

6.4.4 SMS-diensten

De debiteuren benaderen door middel van een sms-dienst.¹¹¹

Gezien de populariteit van mobiele telefoons is het versturen van sms-berichten een goed middel om de debiteuren te bereiken. Er zijn veel externe bedrijven die dergelijke sms-diensten aanbieden. De tarieven zijn zeer uiteenlopend. PVU kan offertes opvragen en navragen of er met de huidige aansluiting bij KPN mogelijkheden zijn. Het zelf door PVU versturen van sms-berichten heeft de voorkeur, omdat de gegevens privacygevoelig zijn. Door een dergelijke dienst in eigen beheer te hebben, kan PVU er beter toezicht op houden.

6.4.5 Credit rating/screen

De opdrachtgever een beeld geven van de financiële situatie van zijn/haar zakenrelaties. Het geven van een analyse van het actuele risico, de betalingshistorie en het kredietlimiet van de debiteur, aangevuld met relevante bedrijfsgegevens.¹¹²

¹⁰⁹ LAVG <www.lavg.nl/overige_diensten/debiteurenbeheer>, 13 april 2011.

¹¹⁰ GGN <www.ggn.nl/zakelijk/producten_en_diensten/contactcenter>, 13 april 2011.

¹¹¹ M.G. de Jong <www.mgdejong.com/sf.mcgi?294&cat=zakelijk>; zie ook Bazuin & Partners <www2.bazuin.nl/diensten/incassotrajecten/minnelijk-incasso>, 13 april 2011.

¹¹² LAVG <www.lavg.nl/overige_diensten/credit-rating>; zie ook Janssen & Janssen c.s. <www.janssen-janssen.nl/pagina.php?id=10#screen>, 13 april 2011.

Deze dienst kan PVU niet aanbieden, omdat de werkzaamheden te ver van het eigen dienstenpakket liggen. Daarnaast mag PVU geen privacygevoelige informatie aan derde verstrekken. Bij het aanbieden van een dergelijke dienst kan de grens minder duidelijk zijn, omdat er verschillende doelen worden nagestreefd.

6.4.6 Detachering

Detachering is een medewerker tijdelijk bij een opdrachtgever tewerkstellen in verband met een onderbezetting of onvoldoende functionerende processen.¹¹³

De medewerkers van PVU hebben voldoende kennis en werkervaring om gedetacheerd te worden. De medewerkers zijn middelbaar (50 procent) tot hoog (50 procent) opgeleid. Daarnaast zorgt PVU dat haar medewerkers volledig worden ingewerkt en indien nodig een cursus of opleiding aangeboden krijgen. De medewerkers van PVU zijn ook langer dan twee jaar in dienst. PVU kan detachering derhalve aanbieden. Er moet hierbij rekening gehouden worden met haar eigen bezetting. Met de huidige bezetting van 30 medewerkers is er niet veel speling.

6.4.7 Buitendienst/geldloper

Bij een buitendienst gaat een medewerker langs de debiteuren om de (financiële) situatie ter plaatse te bekijken, betaling te verkrijgen en/of afspraken te maken.¹¹⁴

Er wordt een huisbezoek afgelegd, zonder over te gaan tot een ambtshandeling. Het huisbezoek hoeft dan ook niet per se door een deurwaarder afgelegd te worden. Een huisbezoek kan zorgen dat er beweging in een zaak komt. Daarnaast kan de medewerker ter plaatse beter inzicht krijgen in de (financiële) situatie. De medewerker kan de debiteur ook adviseren, zodat een (deel)betaling sneller mogelijk is. Mr. M. Rietveld, gerechtsdeurwaarder en maat van PVU, is geen voorstander van een buitendienst. Hij vindt het ethisch op een hellend vlak. Het kan zijns inziens snel doen lijken dat de buitendienstmedewerker meer bevoegdheden uit naam van PVU heeft.

6.4.8 Mediation

Mediation is een alternatieve geschillenoplossing.¹¹⁵ 'Mediation is een vorm van bemiddeling in conflicten, waarbij een neutrale bemiddelingsdeskundige, de mediator, de onderhandelingen tussen partijen begeleidt teneinde vanuit hun werkelijke belangen tot gezamenlijk gedragen en voor ieder van hen optimale resultaten te komen'.¹¹⁶

De maten van PVU en tevens gerechtsdeurwaarders, Jos Uitdehaag en mr. Maurice Rietveld, hebben een basisopleiding mediation gevolgd. Deze opleiding is NMI geaccrediteerd.¹¹⁷ De mediator moet onafhankelijk en niet partijdig zijn. Voor een opdrachtgever en debiteur in een (lopend) dossier is mediation door Jos Uitdehaag of mr. Maurice Rietveld niet mogelijk, omdat de mediator dan zelf een belang heeft bij het resultaat en derhalve niet onafhankelijk en mogelijk partijdig is. Deze dienst kan wel aangeboden worden aan nieuwe opdrachtgevers. Ook de heer D. de Snoo, directeur van het Nederlandse Mediation Instituut, beaamt dat mediation een aantrekkelijk alternatief kan zijn. De rechtspraak is niet volledig vervangbaar met mediation. Hij geeft aan dat incassozaken zich bijvoorbeeld niet voor mediation lenen.¹¹⁸ In het overgrote deel van de incassozaken is

¹¹³ GGN Detachering <www.ggn.nl/DetacheringConsultancy/Rendement_Versnellen/>, 13 april 2011.

¹¹⁴ Buys Incasso <www.buysincasso.nl/?INCASSO&static=nieuws&id=46>; zie ook BSR <www.blume-cs.nl/index.php?sid=1438#geldloper>, 13 april 2011.

¹¹⁵ Jonkers & Ceelen <www.jonkersceelen.nl/mediation/index.php>, 13 april 2011.

¹¹⁶ Vreugdenhil 2005, p. 10.

¹¹⁷ NMI <www.nmi-mediation.nl/nmi_mediator_worden/erkende_instituten_basisopleiding/overzicht_erkende_instituten.php>, 12 april 2011.

¹¹⁸ KBvG Nieuws van de Week d.d. 16 maart 2011 <www.kbvg.nl> alleen toegankelijk voor leden, 17 april 2011.

namelijk geen inhoudelijk verweer. De vorderingen worden meestal niet betaald, omdat men niet kan betalen. Er valt dan weinig te mediaten. PVU kan mediation aanbieden als extra dienst voor andere geschillen. De betrokken partijen mogen dan niet bekend zijn bij PVU.

6.5 Voorfinancieringsrisico

In paragraaf 4.5 is al aangegeven dat veel deurwaarderskantoren een hoog voorfinancieringsrisico kennen. In 2009 heeft PVU een samenwerkingsverband met een groot incassobureau beëindigd, omdat met de eisen die het incassobureau stelde de behandeling van de zaken niet meer rendabel was. In deze zaken was sprake van volledige voorfinanciering en daarnaast moesten de geïncasseerde gelden één op één worden doorgestort naar de opdrachtgever. PVU mocht enkel, zoals overeengekomen, een vast (relatief laag) bedrag onder zich houden. Er was tevens sprake van een 'no cure no pay' afspraak. In de zaken die negatief werden afgewikkeld, kon PVU hierdoor de gemaakte kosten niet doorbelasten. Door de beëindiging van het samenwerkingscontract heeft PVU twaalf medewerkers moeten ontslaan. Het beëindigen van het samenwerkingscontract en het ontslaan van een groot deel van de medewerkers was nodig om een financieel gezond bedrijf te blijven.

PVU richt zich thans voornamelijk op MKB-opdrachtgevers. Ook bij deze opdrachtgevers is er sprake van voorfinanciering. De MKB-opdrachtgevers betalen enkel een kostenvoorschot voor het opstarten van een gerechtelijke procedure. Dit voorschot dekt de kosten van de dagvaarding, het salarisgemachtigde en de griffierechten alleen bij verstekzaken. Bij verweerszaken financiert PVU wederom voor. Daarnaast wordt er door PVU niet bij alle opdrachtgevers een voorschot voor het opstarten van een gerechtelijke procedure gevraagd. Het gaat hier om de grotere opdrachtgevers en/of opdrachtgevers waar al lang zaken mee gedaan wordt. Om dit goed te laten verlopen is de inrichting en de kwaliteit van de financiële administratie van groot belang. De gerechtsdeurwaarder is in de eerste plaats een beroepsuitoefenaar. De gerechtsdeurwaarder gaat voor zijn vak en heeft soms wat minder affiniteit met de financiële ontwikkelingen.¹¹⁹

De effecten van de crisis zijn voelbaar: de looptijd van de zaken neemt toe en de incassoscore neemt af.¹²⁰ PVU heeft daarom in 2010 besloten om ook tussentijds de gemaakte kosten in de lopende zaken grotendeels aan de opdrachtgever te factureren. Nu de tarieven van de griffierechten verhoogd zijn, is het raadzaam om juist bij de grotere opdrachtgevers ook een voorschot te vragen alvorens kosten te maken. Juist deze grote opdrachtgevers leveren veel zaken aan en dat betekent automatisch een hogere voorfinanciering.

6.6 Tweede fase

Per 1 januari 2011 is de tweede fase van het nieuwe griffierechtenstelsel in werking getreden. De heffing en incasso van het griffierecht gebeuren aan het begin van de gerechtelijke procedure. Dit betekent dat de betalingen tijdig moeten plaatsvinden en dat hierover in de aanzeggingen mededelingen moeten worden gedaan.

In hoofdstuk vijf zijn de procedurele veranderingen voor de rechtspraktijk besproken. Ook voor PVU is het belangrijk dat de griffierechten tijdig worden voldaan. Tussen PVU en de sector kanton, locatie Middelburg, Terneuzen, Bergen op Zoom, Breda en Tilburg is een rekening-courantverhouding. Deze gerechten gaan er bij voldoende saldo op de rekening-courant vanuit dat het griffierecht tijdig is voldaan. Bij alle andere gerechten moet de boekhouding de vier weken termijn bewaken en tijdig tot betaling overgaan. Daarnaast moet de roladministratie in de gaten houden of er een factuur van het betreffende gerecht is ontvangen, temeer het Gerechtshof 's-Gravenhage hierover op 15 maart 2011 een uitspraak

¹¹⁹ G.P. Vermeulen en A. Snoeren, 'De vinger aan de pols', *de Gerechtsdeurwaarder* 2010-5, p. 11.

¹²⁰ G.P. Vermeulen en A. Snoeren, 'De vinger aan de pols', *de Gerechtsdeurwaarder* 2010-5, p. 9.

heeft gedaan. Volgens het hof is de vraag of een nota is ontvangen niet relevant. Wanneer het griffierecht betaald moet zijn, volgt uit de Wgbz (uiterlijk vier weken na de eerste roldatum). Als de factuur niet tijdig is ontvangen en de hoogte van het griffierecht niet bekend is, dan kan bij de griffie de hoogte van het griffierecht worden opgevraagd. In ieder geval is het niet ontvangen van een factuur geen geldig excuus voor het niet tijdig betalen van het griffierecht aldus het hof. Het hof ontsloeg geïntimeerde van instantie en veroordeelde appellant in de proceskosten van het hoger beroep.¹²¹ Het maproute systeem is een middel voor het bewaken van de termijn. De medewerkers krijgen van het systeem tijdig een melding en kunnen vervolgens actie ondernemen.

PVU kan enkel gemachtigde zijn in de zaken waar de kantonrechter bevoegd is. De griffierechtaanzegging is niet vereist bij de rechtbank, sector kanton, omdat daar immers door de gedaagde geen griffierecht verschuldigd is. Dit houdt niet in dat er bij PVU helemaal geen veranderingen (in de aanzeggingen) zijn doorgevoerd. In een echtscheidingsverzoek is de aanzegging uitgebreid. Hierin is nu standaard opgenomen dat bij het indienen van een verweerschrift een griffierecht is verschuldigd, de hoogte van het griffierecht en de termijn waarbinnen het griffierecht moet zijn voldaan. Daarnaast staat de consequentie vermeld bij het niet tijdig betalen van het griffierecht en de mogelijkheid van vermindering van het griffierecht voor onvermogen.

De deurwaarder is eindverantwoordelijk voor de redactie van de exploiten. Dit geldt ook voor de exploiten die de advocaten en andere partijen aanleveren. Het is daarom van belang dat iedereen bij PVU en met name de afdeling ambtelijk en de deurwaarders volledig op de hoogte zijn van de vereisten en de hoogte van de tarieven. Zij moeten verifiëren of alle vereisten en de juiste tarieven in de exploiten zijn opgenomen. PVU heeft hiervoor de medewerkers de mogelijkheid geboden om de cursus 'actualiteiten beslag- en procesrecht en verdieping nieuwe stelsel griffierechten' te volgen. Het blijkt dat maar drie medewerkers van PVU deze cursus daadwerkelijk hebben gevolgd. Het is PVU aan te raden om aan alle medewerkers van PVU een verplichte cursus over het nieuwe griffierechtenstelsel te geven. Deze cursus hoeft niet per se door een extern persoon gegeven te worden. Om de kosten te beperken, kan bijvoorbeeld een deurwaarder die de cursus van de heer J. Nijenhuis heeft gevolgd de opgedane kennis aan zijn/haar andere collega's overdragen. De medewerkers moeten bekend zijn met de wijzigingen die het nieuwe griffierechtenstelsel met zich meebrengt. Daarnaast is het belangrijk dat de medewerkers zich bewust zijn van de consequenties bij niet tijdige betaling.

6.7 Samenvatting

PVU biedt haar medewerkers de mogelijkheid om cursussen en opleidingen te volgen. Zij stelt dit niet verplicht. De opdrachtgevers ontvangen één keer per kwartaal een nieuwsbrief. Hierin is ook het nieuwe griffierechtenstelsel ter sprake gekomen. PVU heeft er daarnaast voor gekozen om de opdrachtgever per brief op de hoogte te stellen over het nieuwe griffierechtenstelsel. Door de gestegen griffierechten wil zij meer nadruk leggen op het minnelijk traject om zo een gerechtelijke procedure voor de opdrachtgevers te voorkomen. Zij is momenteel op zoek naar andere diensten om haar opdrachtgevers te behouden. De andere deurwaarderskantoren bieden uiteenlopende diensten aan die afwijken van het dienstenpakket van PVU. De andere kantoren bieden bijvoorbeeld facturatie, debiteurenbeheer, callcenter service, sms-diensten, creditrating, detachering van medewerkers, buitendienst en/of mediation aan. Er is bekeken of PVU deze extra diensten kan aanbieden en of deze diensten iets toevoegen aan het bestaande dienstenpakket. Er is tevens bekeken of er bij PVU sprake is van een voorfinancieringsrisico, temeer het risico alleen maar groter wordt door de gestegen griffierechten. PVU heeft in haar arrondissement een rekening-courantverhouding met de gerechten. Bij voldoende saldo is het griffierecht tijdig voldaan. PVU moet bij de andere gerechten de

¹²¹ Hof 's-Gravenhage 15 maart 2011, LJV BP7833.

betalingstermijn van vier weken bewaken en tijdig tot betaling overgaan. Volgens het hof is de vraag of een nota is ontvangen niet relevant. Er moet een controle zijn op de ontvangst van facturen, zodat ook zonder factuur het griffierecht tijdig wordt voldaan. Het maproute systeem is een middel voor het bewaken van de termijn.

PVU kan enkel een gemachtigde zijn in kantonzaken. De griffierechtaanzegging is in deze dagvaardingen derhalve niet vereist. PVU heeft de aanzegging in het document van een echtscheidingverzoek uitgebreid. De deurwaarder is eindverantwoordelijk voor de redactie van de exploiten. Dit geldt ook voor de exploiten van advocaten en andere partijen. De deurwaarders en daarnaast met name de medewerkers van de afdeling ambtelijk moeten derhalve volledig op de hoogte zijn van de nieuwe vereisten en de hoogte van de tarieven.

7. Kostendekkende griffierechten

In dit hoofdstuk komen het brede heroverwegingsrapport 'Veiligheid en Terrorisme' en het daarop voortvloeiende wetsvoorstel over de kostendekkende griffierechten aan de orde. Tevens wordt het standpunt van de Raad voor de rechtspraak en andere partijen besproken.

Het brede heroverwegingsrapport 'Veiligheid en Terrorisme' ziet, anders dan de titel doet vermoeden, mede op bezuinigingen op de civiele rechtspraak. Het nieuwe griffierechtenstelsel heeft behoorlijk wat teweeg gebracht. De minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstelten, heeft echter nog meer voor Nederland in petto.

7.1 Heroverwegingsrapport 'Veiligheid en Terrorisme'

In april 2010 is het rapport brede heroverwegingen 'Veiligheid en Terrorisme' openbaar gemaakt. De opdracht van de brede heroverwegingswerkgroep 'Veiligheid en Terrorisme' was om tenminste voor 2 miljard euro, op een totaal aan uitgaven van 10,3 miljard euro, besparingsmogelijkheden te zoeken. Het gaat hier om de veiligheidszorg alsmede de rechtspleging.¹²²

In het rapport staat dat het beroep op de rechter fors is toegenomen, voornamelijk in het civiel recht. Als gevolg van de economische crisis kan het aantal rechtzaken in ons land sterk stijgen, doordat er meer handelszaken komen, meer ontslagen volgen en meer mensen een beroep doen op sociale uitkeringen.¹²³

In hoofdstuk 3 van het betreffende rapport worden de mogelijke besparingsmaatregelen uiteengezet. Eén van de mogelijkheden is de rechtspraak geheel te laten bekostigen door degenen die daar gebruik van maken. De verhoging van de griffierechten zal vaker leiden tot de keus om geen gerechtelijke procedure op te starten. Er is getaxeerd dat er vijftien tot twintig procent minder procedures gestart worden. Een vermindering van rechtzaken leidt automatisch tot een kostenbesparing. De verhoogde tarieven aan griffierecht brengen daarnaast extra inkomsten op. Een dergelijke kostenverhoging zal het grondrecht om toegang tot de rechter te kunnen krijgen in discussie brengen. Om de toegang tot de rechter voor iedereen toegankelijk te houden, komt een tegemoetkoming door in bepaalde gevallen lagere kosten in rekening te brengen. De netto-opbrengst van deze besparingsmaatregel, rekening houdend met tegemoetkomingen, wordt geschat op 240 miljoen euro.¹²⁴

7.1.1 Media

In de media is kritiek geuit op de bezuinigingsvoorstellen die in het heroverwegingsrapport staan. Zo staat in Mr. Online een artikel over de bezuinigingen. De redactie van Mr. Online vroeg een aantal betrokkenen om een reactie onder wie de heer E. Bauw, juridisch adviseur van de Raad voor de rechtspraak. De heer Bauw: "Wat blijft er dan nog over van de rechtsbescherming van de burger tegen de overheid? De gang van de rechter moet geloofwaardig blijven. Als het zo ontzettend duur wordt om rechten af te dwingen dan zal dat bijvoorbeeld de betalingsmoraal niet bevorderen. Het gevaar dreigt dat de wet minder zal worden nageleefd en dat mensen zullen proberen hun recht via een andere weg te halen. En dat zijn meestal methodes die we met z'n allen niet zo wenselijk vinden." MKB Nederland is het er ook niet mee eens. Mevrouw S. van Dijk, secretaris juridische zaken van MKB Nederland: "De overheid roept vaak dat bedrijven een goed debiteurenbeleid moeten voeren. Dat doen bedrijven door middel van incasso's en zo nu en dan door te procederen, maar als die griffierechten zo hoog worden om entree tot het gerecht te krijgen dan doe je dat als bedrijf niet meer (...)." Voorzitter van de Vereniging Sociale Advocatuur Nederland, de heer H. Vogel sluit zich hierbij aan: "(...) Dat betekent dat je recht halen een luxe product wordt.

¹²² Rapport brede heroverwegingen 'Veiligheid en Terrorisme' april 2010, p. 15.

¹²³ Rapport brede heroverwegingen 'Veiligheid en Terrorisme' april 2010, p. 17.

¹²⁴ Rapport brede heroverwegingen 'Veiligheid en Terrorisme' april 2010, p. 32-33.

Alleen mensen die geld hebben, kunnen zich dan wenden tot de rechter. Degenen die dat geld niet hebben, zullen hun conflicten niet kunnen of op een andere manier gaan oplossen. Eigenrichting is dan niet uitgesloten. (...).¹²⁵

7.1.2 Standpunt Raad voor de rechtspraak

De Raad voor de rechtspraak vindt dat de bezuinigingsvoorstellen onaanvaardbare gevolgen hebben voor de toegang tot en de kwaliteit van de rechtspraak. Het rapport besteedt onvoldoende aandacht voor de bijzondere positie van de rechtspraak in de samenleving en in het staatsbestel. De bezuinigingen en de daaropvolgende beperking van de toegang tot het recht heeft ook bredere maatschappelijke gevolgen. Voor burgers en bedrijven wordt de financiële drempel om een gerechtelijke procedure op te starten hoger. Dit heeft invloed op de mate waarin inbreuk op rechten zal plaatsvinden. Deze rechten zijn bijvoorbeeld een recht op betaling of levering. De betrouwbaarheid van het handelsverkeer neemt hierdoor af. Dit heeft een nadelig effect op de economie. Het aantal rechtzaken zal naar schatting met 20 procent dalen. Deze daling varieert per type zaak, afhankelijk van de stijging van het griffierecht en de noodzaak van de gang naar de rechter.

De invoering van kostendekkende griffierechten heeft volgens de Raad voor de rechtspraak ook voordelen. De hoge tarieven dragen bij aan het voorkomen van onnodig gebruik van de rechtspraak. Daarnaast vormt het een extra impuls voor de rechtspraak om kwaliteit te leveren en nieuwe (goedkopere) procedurevormen te ontwikkelen. Tevens zorgen de bezuinigingen voor gelijke kansen voor de alternatieve vormen van geschillenbeslechting, zoals mediation, geschillencommissies etc.

De conclusie van de Raad voor de rechtspraak is dat de invoering van kostendekkende griffierechten leidt tot aanzienlijke besparing op de overheidsuitgaven. De toegang tot de rechtspraak komt daarentegen in gevaar. De toegang tot het recht moet niet alleen voor de lagere inkomens, maar ook voor de middeninkomens en het midden- en kleinbedrijf worden gewaarborgd.¹²⁶

7.2 Wetsvoorstel 'Kostendekkende griffierechten'

Op 31 maart 2011 is het concept wetsvoorstel voor een kostendekkend griffierechtenstelsel¹²⁷ door de minister van Veiligheid en Justitie, I.W. Opstellen, voor consultatie naar belanghebbende partijen gestuurd.¹²⁸ Dit wetsvoorstel komt voort uit de brede heroverwegingen. De in het wetsvoorstel genoemde maatregel resulteert in een nettobesparing van 240 miljoen euro. De rechtspraak wordt bekostigd door degenen die daar gebruik van maken. Personen met een laag inkomen en middeninkomen krijgen compensatie. Dat leidt ertoe dat circa 60 procent van de Nederlandse bevolking voor een gereduceerd tarief in aanmerking komt. Engeland en Wales, Schotland en Noord-Ierland hebben reeds gekozen voor een kostendekkend griffierechtenstelsel.¹²⁹

De minister noemt drie redenen voor de invoering van kostendekkende griffierechten. Ten eerste heeft de rechtzoekende eigen verantwoordelijkheid. Momenteel betaalt iedereen in Nederland mee aan de rechtspraak. Uit onderzoek blijkt dat de gemiddelde Nederlander slechts één keer in zijn/haar leven gebruik maakt van de rechtspraak.

¹²⁵ Mr. Online, 'Hevige kritiek op bezuinigingen Justitie' <www.mr-online.nl/nieuws/juridisch-nieuws/hevige-kritiek-op-bezuinigingen-justitie.html>, 14 april 2011.

¹²⁶ Standpunt Raad voor de rechtspraak over de brede heroverweging <[www.recht.nl/nieuws/ staatsrecht/archief/index.html?nid=41918](http://www.recht.nl/nieuws/staatsrecht/archief/index.html?nid=41918)>, 11 maart 2011.

¹²⁷ Wetsvoorstel invoering van kostendekkende griffierechten <www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/wetsvoorstel-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.

¹²⁸ Rijksoverheid nieuwsbericht <www.rijksoverheid.nl/nieuws/2011/03/31/wet-voor-kostendekkende-griffierechten.html>, 5 april 2011.

¹²⁹ Memorie van Toelichting, p. 1 en 2 <www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/memorie-van-toelichting-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.

Ten tweede zorgt het wetsvoorstel voor een beter functionerend rechtsbestel. Hier horen ook de herziening van de gerechtelijke kaart en de verhoging van de competentiegrens van de kantonrechter bij.

Ten slotte zijn de kostendekkende griffierechten noodzakelijk om de overheidsfinanciën op orde te krijgen. Het aantal gerechtelijke procedures is de laatste jaren gestegen. Daarnaast worden er hogere eisen aan de kwaliteit en aan de doorlooptijd van uitspraken gesteld. Hierdoor ligt er druk op het stelsel.¹³⁰

De stelselwijzigingen die voor civiele zaken recentelijk in de nieuwe Wgbz zijn ingevoerd, blijven in het wetsvoorstel ongewijzigd. Op 15 april 2011 is er wel een concept wetsvoorstel Reparatiewet Wgbz gepubliceerd. Ook bepaalde uitgangspunten uit de oude Wtbz worden in dit wetsvoorstel gerespecteerd. Zie hiervoor hoofdstuk 3. De belangrijkste wijziging in het kostendekkende griffierechtenstelsel ten opzichte van de Wgbz is de opheffing van het onderscheid tussen natuurlijke personen en rechtspersonen. In het huidige stelsel betalen rechtspersonen hogere griffierechten dan natuurlijke personen. De minister heeft besloten dit onderscheid op te heffen, omdat het midden- en kleinbedrijf hiermee wordt ontzien. Daarnaast hebben de natuurlijke personen hier indirect profijt van, daar een natuurlijk persoon in de proceskosten kan worden veroordeeld. Als een natuurlijk persoon een zaak tegen een rechtspersoon verliest, moet zij thans alsnog de hogere griffierechten van de rechtspersoon vergoeden.

Een tweede wijziging is de invoering van een zeer beperkt onderscheid van zaakscategorieën. Er zal slechts onderscheid worden gemaakt tussen familiezaken en handelszaken. Verder wordt een andere categorie van specifieke onderwerpen gehandhaafd waarvoor een afwijkend of geen griffierecht wordt geheven.

Voor de groep on- en minvermogenden komen twee aparte categorieën, één voor onvermogenden en één voor minvermogenden. Tevens wordt er een derde categorie voor burgers met een middeninkomen toegevoegd.¹³¹

De uitgangspunten van het wetsvoorstel zijn uitgewerkt in een aantal concrete regels die hierna volgen:

- eiser en verweerder betalen beide griffierecht (met uitzondering van kantonzaken)
- onvermogenden, minvermogenden en middeninkomens worden gecompenseerd en betalen respectievelijk 25, 50 en 75 procent van het standaardtarief
- er is een minimumtarief van € 125,00
- het standaardtarief voor familiezaken bedraagt € 500,00
- de grenzen van het financieel belang in handelszaken in kantonzaken bedragen € 500,00, € 5.000,00 en € 25.000,00
- de grenzen van het financieel belang in handelszaken voor een andere kamer dan kanton van de rechtbank bedragen € 25.000,00, € 100.000,00, € 350.000,00 en meer dan € 1.000.000,00
- het tarief in hoger beroep en cassatie bedraagt 250 procent van het tarief in eerste aanleg
- de bijzondere categorieën griffierechten voor akten en verklaringen worden eenvoudig en samenhangend georganiseerd
- de uitzonderingen op het griffierecht van de huidige Wgbz worden gehandhaafd.¹³²

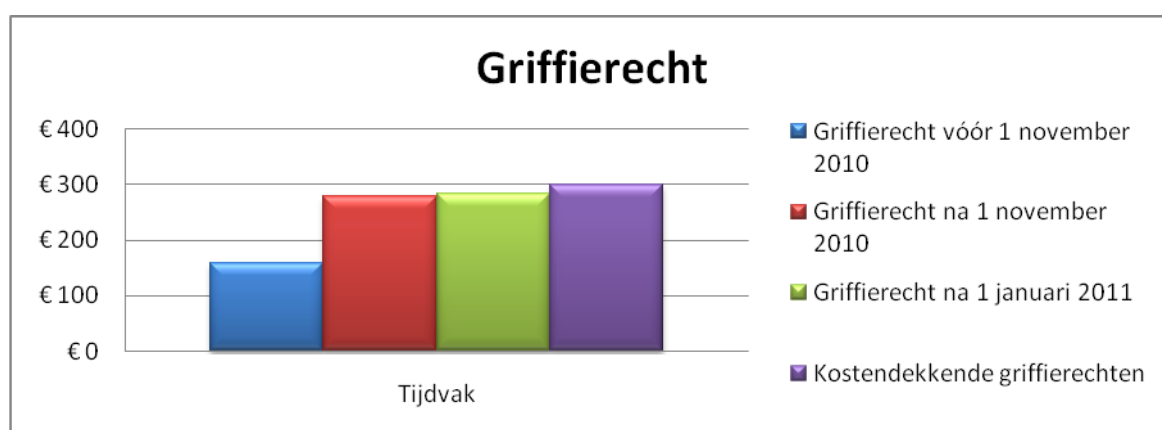
¹³⁰ Memorie van Toelichting, p. 1 en 2 <www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/memorie-van-toelichting-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.

¹³¹ Memorie van Toelichting, p. 4 en 5 <www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/memorie-van-toelichting-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.

In Bijlage VI is een tabel opgenomen met de huidige tarieven aan griffierecht en de tarieven kostendekkend griffierecht naar type zaak.

In paragraaf 4.1 is er een rekenvoorbeeld gegeven. Dit rekenvoorbeeld wordt wederom gebruikt om de stijging van het griffierecht bij de invoering van kostendekkende griffierechten te laten zien.

Het rekenvoorbeeld: bij een geldvordering van € 800,00 was het griffierecht vóór 1 november 2010 een bedrag van € 158,00. Voor een dergelijke geldvordering geldt thans een griffierecht van € 284,00. Bij kostendekkende griffierechten bedraagt het griffierecht € 300,00. Dit is een stijging van bijna 90 procent ten opzichte van de tarieven vóór 1 november 2010. Hieronder is de stijging van het griffierecht in een grafiek weergegeven.

Het kostendekkende griffierechtenstelsel is getoetst aan artikel 6, eerste lid van het EVRM en artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Zoals reeds is besproken garanderen deze artikelen het recht op toegang tot de rechter. De minister geeft aan dat ook in het kostendekkende griffierechtenstelsel de toegang tot dit recht gewaarborgd blijft. Voor personen met een laag of middeninkomen is bij iedere gerechtelijke instantie een vast laag tarief van toepassing. De tarieven van het griffierecht staan in redelijke verhouding tot het financieel zaaksbelang. Het uiteindelijke oordeel over de hoogte van het griffierecht is aan de rechter van het EHRM of het Hof van Justitie van de EU.¹³³

In het wetsvoorstel kostendekkende griffierechten is rekening gehouden met de verhoging van de competentiegrens van de kantonrechter.¹³⁴ De staffels zoals die in de Wgbz zijn ingevoerd en in het wetsvoorstel Evaluatie modernisering rechterlijke organisatie zijn aangepast aan de verhoging van de competentiegrens van de kantonrechter zijn in dit wetsvoorstel opgenomen. In de zaken bij de kantonrechter geldt geen verplichte procesvertegenwoordiging. De stijging van de griffierechten voor de zaken met een hoger belang dan € 5.000,00 kan geheel of gedeeltelijk worden gecompenseerd. De procespartij kan namelijk zelf de procedure voeren of een goedkopere rechtshulpverlener inschakelen. De totale kosten van een geschil kunnen hierdoor minder worden.¹³⁵

Volgens de minister past het wetsvoorstel bij de visie en kernboodschap van dit kabinet: vrijheid en verantwoordelijkheid en een kleinere overheid. De burger en bedrijven dragen zelf

¹³² Memorie van Toelichting, p. 5 en 6 <www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/memorie-van-toelichting-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.

¹³³ Memorie van Toelichting, p. 10 <www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/memorie-van-toelichting-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.

¹³⁴ Wetsvoorstel Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie, *Kamerstukken II* 2009/10-2010/11, 32 021.

¹³⁵ Memorie van Toelichting, p. 11 <www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/memorie-van-toelichting-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.

de verantwoordelijkheid. De verantwoordelijkheid van de overheid is het bewaken van de kwaliteit van de rechtspraak en het garanderen van de toegankelijkheid hiervan.¹³⁶

De minister streeft naar inwerkingtreding van de wetswijziging per 1 juli 2012.¹³⁷

Door het onderscheid tussen natuurlijke personen en rechtspersonen af te schaffen, worden de tarieven hoger. Hierdoor zijn de natuurlijke personen alsnog het slachtoffer en worden de Nederlandse griffierechten de hoogste van Europa.

De KBvG verzet zich tegen nog verdere verhogingen van het griffierecht en pleit ook voor het invoeren van een vereenvoudigde procedure voor kleine geldvorderingen met voldoende waarborgen voor de schuldenaar.¹³⁸

Ook de Consumentenbond roept de Tweede Kamer op de plannen van het kabinet om de griffierechten kostendekkend te maken tegen te houden. "Nederland schendt afspraken die in Europa zijn gemaakt", aldus de heer B. Combée, directeur van de Consumentenbond. Volgens de bond wegen de kosten van een gerechtelijke procedure straks niet meer op tegen de baten. Dit terwijl de consumenten thans al massaal afzien van het halen van hun recht. De bond stelt voor alsnog een simpele en goedkope (digitale) procedure in te voeren voor eenvoudige civiele zaken.¹³⁹

De Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna NVvR) heeft ook haar standpunt duidelijk gemaakt in een brief aan de minister van Justitie en Veiligheid. Volgens NVvR heeft de forse verhoging van het griffierecht grote gevolgen voor de burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en voor het functioneren van de gehele samenleving. De NVvR is zich ervan bewust dat bezuinigingen nodig zijn en is bereid mee te denken over passende oplossingen. De beoogde bezuinigingen in deze omvang zijn onverantwoord. De nadelige gevolgen voor betrokkenen zullen aanzienlijk zijn.¹⁴⁰

7.3 Samenvatting

In het brede heroverwegingsrapport 'Veiligheid en Terrorisme' van april 2010 staan mogelijkheden tot bezuiniging in de veiligheidszorg en de rechtspleging. Één van de mogelijke besparingsmaatregelen is de rechtspraak geheel kostendekkend te maken. De rechtspraak wordt dan geheel bekostigd door degenen die daar gebruik van maken. Het aantal rechtszaken zal naar schatting met 20 procent dalen. Deze maatregel resulteert in een nettobesparing van 240 miljoen euro. Via de media hebben betrokkenen kritiek geuit op deze bezuinigingsmaatregel. Ook de Raad voor de rechtspraak heeft haar standpunt kenbaar gemaakt. Kort samengevat vinden de betrokkenen dat de toegang tot de rechtspraak bij een kostendekkend griffierechtenstelsel in gevaar komt. De maatregel heeft volgens hen ook bredere maatschappelijke gevolgen.

Op 31 maart 2011 is het concept wetsvoorstel voor een kostendekkend griffierechtenstelsel door de huidige minister voor consultatie naar belanghebbende partijen gestuurd. In het wetsvoorstel wordt het onderscheid tussen natuurlijke en rechtspersonen opgeheven. Er wordt nogmaals gekort in de zaakscategorieën. Er zal enkel onderscheid worden gemaakt tussen familiezaken en handelszaken en een aparte categorie voor specifieke onderwerpen. Voor de groep on- en minvermogenden komen weer twee aparte categorieën en er komt een

¹³⁶ Memorie van Toelichting, p. 3 <www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/memorie-van-toelichting-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.

¹³⁷ Memorie van Toelichting, p. 31 <www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/memorie-van-toelichting-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.

¹³⁸ KBvG Nieuws van de Week d.d. 22 december 2010 <www.kbvg.nl> alleen toegankelijk voor leden, 17 april 2011.

¹³⁹ Consumentenbond 'Ingrijpen Kamer nodig bij plan griffierechten' <www.consumentenbond.nl/actueel/nieuws/nieuwsoverzicht-2011/ingrijpen-kamer-nodig-bij-plan-griffierechten>, 17 april 2011.

¹⁴⁰ NVvR Standpunt kostendekkende griffierechten <www.nvvr.org/bibliotheek-55.php?action=view&Content_Id=688>, 17 april 2011.

categorie voor de burgers met een middeninkomen. Circa 60 procent van de Nederlandse bevolking zal voor een gereduceerd tarief in aanmerking komen.

Het kostendekkende griffierechtenstelsel is getoetst aan de vereisten van artikel 6 EVRM. De minister heeft aangegeven dat met dit griffierechtenstelsel de toegang tot het recht gewaarborgd blijft. Het uiteindelijke oordeel is aan de rechter van het EHRM of het Hof van Justitie van de EU. De minister streeft naar inwerkingtreding van de wetswijziging per 1 juli 2012.

8. Conclusies en aanbevelingen

Op 1 november 2010 is de Wgbz in werking getreden. Dit heeft gevolgen voor de rechtspraak in het algemeen en voor PVU in het bijzonder. De wijzigingen en gevolgen zijn in de eerdere hoofdstukken uiteengezet. In dit hoofdstuk worden de conclusies weergegeven. Vervolgens worden er op basis van de conclusies aanbevelingen aan PVU gedaan.

8.1 Conclusies

Hieronder volgen de conclusies per deelvraag.

Hoe was het griffierechtenstelsel vóór 1 november 2010?

Vóór 1 november 2010 werd het griffierecht geregeld in de Wtbz. Het berekenen van de hoogte van het griffierecht was ingewikkeld en arbeidsintensief. Dit kwam door de hoeveelheid categorieën en de percentageregeling. Door de hoeveelheid categorieën was er voldoende onderscheid in de hoogte van het griffierecht in verhouding tot de hoofdsom. Hierdoor was bij een vermeerdering van de eis of het verzoek vrijwel altijd sprake van een verhoging van het griffierecht.

In de Wtbz was niets geregeld over de betalingstermijn van het griffierecht.

Een on- of minvermogene kon vermindering van het griffierecht aanvragen, maar moest in ieder geval een kwart van het geldende griffierecht voldoen.

Wat zijn de wetswijzigingen met betrekking tot het nieuwe griffierechtenstelsel?

Op 1 november 2010 is de Wgbz in werking getreden. Door de vaste tarieven en de verminderde categorieën is de hoogte van het griffierecht eenvoudiger en hierdoor sneller vast te stellen. Door het geringe aantal categorieën zal een vermeerdering van de eis of het verzoek minder snel leiden tot een verhoging van het griffierecht. De tarieven zijn voornamelijk voor de rechtspersonen en voor procedures bij de gerechtshoven en de Hoge Raad gestegen.

De betaling "aan de poort" zorgt ervoor dat snel procederen vrijwel onmogelijk is. Tevens zijn er aanzienlijke processuele consequenties verbonden aan het niet tijdig betalen van het griffierecht. Ook moet de onvermogene die de procedure wint, zelf de proceskosten bij de tegenpartij innen.

Wat zijn de economische gevolgen van het nieuwe griffierechtenstelsel?

Het griffierecht is voor de rechtspersonen en voor procedures bij de gerechtshoven en de Hoge Raad gestegen. Het merendeel van de kantonzaken zijn incassoprocedures waarbij rechtspersonen tegenover natuurlijke personen staan. In vrijwel alle zaken worden de natuurlijke personen uiteindelijk in de verhoogde proceskosten (bij verstek) veroordeeld, als de in het ongelijk gestelde partij. De (problematische) schuldensituatie van de schuldenaar zal hierdoor worden vergroot.

Uit een verrichte quickscan door het WODC blijkt dat Nederland behoort tot de landen met de hoogste griffierechten.

De helft van de deurwaarderskantoren kent een hoog voorfinancieringsrisico. Dit risico zal door de verhoogde tarieven van het griffierecht toenemen. Als een incasso niet slaagt, verschuiven de gevolgen daarvan naar de gerechtsdeurwaarder. Er is een groter incassorisico. Door de economische crisis neemt tevens de looptijd van de zaken toe en de incassoscore af. Dit is geen gevolg van de Wgbz, maar van de huidige Nederlandse economie.

Welke veranderingen heeft het nieuwe griffierechtenstelsel voor de rechtspraak?

Partijen zijn het griffierecht aan het begin van de gerechtelijke procedure verschuldigd.

Indien partijen hiermede in gebreke blijven, zijn er aanzienlijke processuele consequenties

aan verbonden. Het tijdig betalen van het griffierecht is hierdoor erg belangrijk. Bij de rechtbanken een rekening-courant aanhouden met voldoende hoog saldo, zorgt automatisch voor tijdige betaling van het griffierecht. Een landelijk rekening-courant is nog niet aanwezig en een rekening-courant bij alle rechtbanken aanhouden is financieel niet voor elk kantoor mogelijk. De administratie van het kantoor moet de betalingstermijn derhalve goed bewaken en tijdig tot betaling overgaan.

Er zijn wijzigingen in de aanzeggingen doorgevoerd. Er moeten meer punten in de dagvaardingen en verzoekschriften worden opgenomen. De modelaanzeggingen van de KBvG zijn voor de praktijk een hulpmiddel.

Welke veranderingen heeft het nieuwe griffierechtenstelsel voor PVU?

PVU biedt haar medewerkers voldoende gelegenheid om cursussen en opleidingen te volgen. Zij heeft de cursus over het nieuwe griffierechtenstelsel niet verplicht gesteld. Daarnaast hebben niet alle medewerkers toegang tot de informatie van de KBvG. Deze informatie is voor de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden van belang. De medewerkers van PVU zijn niet allemaal op de hoogte over de ontwikkelingen en de aanzienlijke processuele consequenties bij het niet tijdig betalen van het griffierecht. De informatie is vooral voor de afdeling ambtelijk, de roladministratie en de boekhouding belangrijk, temeer om aansprakelijkheden te voorkomen.

PVU heeft in haar nieuwsbrief een stuk gewijd over het nieuwe griffierechtenstelsel. Daarnaast zijn de opdrachtgevers met een brief op de hoogte gesteld en staat er op de website een korte uitleg over het griffierechtenstelsel.

Door de invoering van de Wgbz heeft PVU ervoor gekozen meer nadruk te leggen op het minnelijk traject. Daarnaast is zij op zoek naar extra diensten om zoveel mogelijk vorderingen in het minnelijk traject te incasseren en hiermee gerechtelijke procedures voor de opdrachtgevers te voorkomen. Er zijn een aantal deurwaarderskantoren die andere diensten aanbieden. Een aantal van deze diensten kunnen wellicht in de toekomst ook door PVU worden aangeboden.

PVU heeft in het verleden een hoog voorfinancieringsrisico gehad. Het voorfinancieren is aanzienlijk verlaagd door het contract met een groot incassobureau te beëindigen. Daarnaast factureert PVU vanaf 2010 ook tussentijds de gemaakte kosten grotendeels aan de opdrachtgevers. PVU financiert echter ook nu nog voor.

De deurwaarders van PVU zijn eindverantwoordelijk voor de redactie van de exploiten. Dit is altijd al zo geweest, maar de deurwaarders moeten door de nieuwe vereisten en tarieven extra alert zijn.

Kostendekkende griffierechten

Er is recentelijk een concept wetsvoorstel voor een kostendekkend griffierechtenstelsel naar buiten gebracht. In de toekomst zal hoogstwaarschijnlijk wederom een aanzienlijke verhoging van het griffierecht volgen. De hiervoor vermelde conclusies worden door de toekomstige plannen versterkt. Het door PVU voorfinancieren van de proceskosten zal bij een dergelijke wetswijziging wederom stijgen.

8.2 Aanbevelingen

De aanbevelingen aan PVU worden hierna opgesomd.

Aanbeveling 1: verplichte cursus voor medewerkers

De medewerkers werkzaam op de afdeling ambtelijk, de boekhouding en de roladministratie alsnog verplicht stellen een (interne) cursus te volgen over het nieuwe griffierechtenstelsel. Om de kosten laag te houden kan bijvoorbeeld een deurwaarder die de cursus bij PVU Opleidingen heeft gevolgd, de informatie overdragen aan zijn/haar collega's. Tevens is het raadzaam om de medewerkers van de teams die te maken hebben met dagvaardingsprocedures over het nieuwe griffierechtenstelsel op de hoogte te stellen middels een verslag. De teamleiders kunnen vervolgens waar nodig extra toelichting geven.

Door de medewerkers op de hoogte te stellen van de wijzigingen en consequenties zijn zij volledig up-to-date en krijgen zij een groter verantwoordelijkheidsgevoel.

Aanbeveling 2: termijn bewaken met maproute systeem

De medewerkers van de boekhouding en de roladministratie gebruik laten maken van het maproute systeem. Het maproute systeem is een handig middel voor het bewaken van termijnen. De medewerkers krijgen van het systeem een melding bij het verstrijken van de ingevoerde termijn en kunnen vervolgens tijdig actie ondernemen. Een goede samenwerking tussen de roladministratie en de boekhouding is van belang.

Aanbeveling 3: Nieuws van de Week van de KBvG verspreiden

De leidinggevenden wekelijks het Nieuws van de Week van de KBvG laten bestuderen. Zij kunnen vervolgens de informatie filteren en aan zijn/haar ondergeschikten verstrekken. De medewerkers hoeven dan niet zelf alles door te nemen, wat tijd bespaart. De medewerkers worden zo volledig op de hoogte gesteld over de ontwikkelingen met betrekking tot het griffierechtenstelsel en andere onderwerpen welke te maken hebben met hun werkzaamheden. Dit houdt het kennisniveau van de medewerkers op een goed niveau.

Aanbeveling 4: extra diensten aanbieden

Om de opdrachtgevers te behouden en goed te kunnen blijven concurreren is het voor PVU noodzakelijk extra diensten te gaan verstrekken. De diensten die voor PVU haalbaar zijn en ook iets kunnen bijdragen aan de dienstverlening zijn de sms-diensten, detachering en een buitendienst. Deze diensten worden hierna besproken.

SMS-berichten

Het versturen van sms-berichten is een goed middel om debiteuren te bereiken. Veel externe bedrijven bieden de sms-diensten aan. De tarieven lopen zeer uiteen. PVU kan offertes opvragen en tevens kijken of er met de huidige aansluiting bij KPN mogelijkheden zijn. Het door PVU versturen van sms-berichten heeft de voorkeur, omdat de gegevens privacygevoelig zijn. Door een dergelijke dienst in eigen beheer te hebben, kan PVU er beter toezicht op houden.

Medewerkers detacheren

Het detacheren van personeel zorgt voor een beter contact met de opdrachtgevers. Daarnaast blijkt uit de praktijk dat veel opdrachtgevers niet weten hoe zij een goed debiteurenbeleid moeten voeren. PVU moet hierbij rekening houden met haar eigen personeelsbezetting. Met de huidige bezetting van 30 medewerkers is er niet veel speling.

Buitendienst

Een buitendienst zorgt voor meer direct contact met de debiteuren. Een huisbezoek kan zorgen dat er beweging in een zaak komt. Daarnaast kan de medewerker ter plaatse beter inzicht krijgen in de (financiële) situatie. Mr. M. Rietveld is geen voorstander van een buitendienst. Toch vragen veel opdrachtgevers of het mogelijk is een bezoek aan de debiteur af te leggen, zonder gelijk zware maatregelen te treffen. Wellicht is het mogelijk de deurwaarders in te plannen voor 'gewone' huisbezoeken. Een deurwaarder moet kenbaar maken waarom hij het bezoek aflegt. Als daar duidelijk over wordt gecommuniceerd ontstaat er geen verwarring over de bevoegdheid. De debiteur kan vervolgens besluiten de deurwaarder de toegang te weigeren.

Aanbeveling 5: cursus voor opdrachtgevers

Om de opdrachtgevers goed op de hoogte te houden, kan PVU een cursus aan geïnteresseerde opdrachtgevers aanbieden waarin de ontwikkelingen van het griffierecht worden besproken. Het contact met de opdrachtgevers wordt op deze manier goed onderhouden en PVU creëert tegelijkertijd de gelegenheid nieuwe diensten te promoten.

Daarnaast kan PVU de opdrachtgevers op de hoogte houden door ook in de toekomstige nieuwsbrieven in het kort de ontwikkelingen van het griffierecht te vermelden. PVU kan ook op de website een kop 'actualiteiten' maken, waar de ontwikkelingen in het kort worden uiteengezet.

Aanbeveling 6: voorfinancieren beperken

Ten slotte moet PVU voorzichtig zijn met het voorfinancieren van kosten voor de opdrachtgevers. Momenteel worden er nog regelmatig proceskosten en executiekosten voorgefinancierd. Gezien de recente verhoging van het griffierecht en de hoogstwaarschijnlijk toekomstige kostendekkende griffierechten, is het PVU aan te bevelen om altijd een voorschot te vragen alvorens een gerechtelijke procedure op te starten. Er worden dan geen uitzonderingen meer gemaakt. Is dit uit commercieel oogpunt niet gewenst, dan is het wellicht beter een voorschot te vragen wat een gedeelte van de proceskosten dekt.

Lijst van afkortingen

Awb	Algemene wet bestuursrecht
BFT	Bureau Financieel Toezicht
BW	Burgerlijk Wetboek
EHRM	Europees Hof voor de Rechten van de Mens
EU	Europese Unie
EULAN	European Legal Assistance Network
EVRM	Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
KBvG	Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
NMI	Nederlands Mediation Instituut
NOvA	Nederlandse Orde van Advocaten
NVvR	Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak
PVU	Pieters Voeten Uitdehaag Gerechtsdeurwaarders
Rv	Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
Wgbz	Wet griffierechten burgerlijke zaken
WODC	Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum
Wrb	Wet op de rechtsbijstand
Wtbz	Wet tarieven in burgerlijke zaken

Literatuurlijst

Artikelen in tijdschriften

Boogaart 2011

H.B. Boogaart, 'Eigen beursje terug van weggeweest', *Advocatenblad* 2011-3, p. 35-36.

Van de Donk, Feikema en Nijenhuis 2009

W. van de Donk, J. Feikema en J. Nijenhuis, 'Een nieuw systeem van griffierechten: wie wordt hier beter van?', *de Gerechtsdeurwaarder* 2009-6, p. 22.

Jungmann en Schruer 2010

N. Jungmann en E. Schruer, 'Met het nieuwe griffierechtenstelsel schiet overheid in eigen voet', *de Gerechtsdeurwaarder* 2010-4, p. 25.

Loonstein 2011

H. Loonstein, 'Vof, cv en maatschap vergeten in nieuw griffierechtenstelsel?', *Advocatenblad* 2011-2, p. 39.

Nieuwenhuizen 2011

H. Nieuwenhuizen, 'Kanttekeningen bij de nieuwe Wet griffierechten in burgerlijke zaken', *Tijdschrift voor de Procespraktijk* 2011-1, p. 3, 5, 10.

Vermeulen en Snoeren 2010

G.P. Vermeulen en A. Snoeren, 'De vinger aan de pols', *de Gerechtsdeurwaarder* 2010-5, p. 9, 11.

Boeken

Bastiaans 2010

M.H. Bastiaans e.a., *Leidraad voor juridische auteurs*, Deventer: Kluwer 2010.

Meijknecht 2007

P.A.M. Meijknecht, *Kennismaking met het burgerlijk procesrecht*, Deventer: Kluwer 2007.

Van Schaaijk 2010

G. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridische Uitgevers 2010.

Vreugdenhil 2005

M.D. Vreugdenhil, *Mediation in de praktijk*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2005.

Brochure

De Raad voor de rechtspraak, 'Griffierecht', Den Haag: 2009.

Elektronische bronnen

Bazuin & Partners

Bazuin & Partners < www2.bazuin.nl/diensten/incassotrajecten/minnelijk-incasso>, 13 april 2011.

BFT

BFT Jaarverslag 2010 <www.bureauft.nl>, 12 april 2011.

BSR Gerechtsdeurwaarders

BSR <www.blume-cs.nl/index.php?sid=1438#geldloper>, 13 april 2011.

Buys Incasso

Buys Incasso <www.buysincasso.nl/?INCASSO&static=nieuws&id=46>, 13 april 2011.

Consumentenbond

Consumentenbond 'Ingrijpen Kamer nodig bij plan griffierechten'

<www.consumentenbond.nl/actueel/nieuws/nieuwsoverzicht-2011/ingrijpen-Kamer-nodig-bij-plan-griffierechten>, 17 april 2011.

Faure en Moerland 2006

M.M.G. Faure en C.A.R. Moerland, 'Griffierechten. Een vergelijkende beschrijving van griffierechten- en vergelijkbare stelsels in een aantal landen van de Europese Unie', Den Haag: WODC 2006. <www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/rechtsvergelijkend-onderzoek-griffierechten.aspx>, 28 maart 2011.

GGN Incasso en Gerechtsdeurwaarders

GGN <www.ggn.nl/zakelijk/producten_en_diensten/facturatie/>, 13 april 2011.

GGN <www.ggn.nl/zakelijk/producten_en_diensten/contactcenter/>, 13 april 2011.

GGN Detachering <http://www.ggn.nl/DetacheringConsultancy/Rendement_Versnellen/>, 13 april 2011.

Janssen & Janssen c.s. Gerechtsdeurwaarders

Janssen & Janssen c.s. <www.janssen-janssen.nl/pagina.php?id=10#screen>, 13 april 2011.

M.G. de Jong Gerechtsdeurwaarders- en Incassokantoor

M.G. de Jong <www.mgdejong.com/sf.mcgi?294&cat=zakelijk>, 13 april 2011.

Gerechtsdeurwaarderskantoor Jonkers & Ceelen

Jonkers & Ceelen <www.jonkersceelen.nl/mediation/index.php>, 13 april 2011.

KBvG

KBvG Modellen voor aanzeggingen

<www.kbvg.nl/fileadmin/Vakinformatie/Dossiers/Beslagvrije_voet/Griffierechten/V4_modelaanzeggingen.pdf>, 4 april 2011.

KBvG Nieuws van de week d.d. 6 oktober 2010, 17 november 2010, 22 december 2010, 16 maart 2011 <www.kbvg.nl> alleen toegankelijk voor leden, 6 maart 2011, 13 maart 2011, 17 april 2011.

Persbericht 'Deurwaarders luiden noodklok over nieuw griffierechtenstelsel', Den Haag: KBvG 6 april 2010. <www.kbvg.nl/fileadmin/nieuwsarchief/2010/Persbericht_-_KBvG_-_Griffierechten_-_2__1.pdf>, 28 maart 2011.

KBvG Toelichting aanzeggingen

<www.kbvg.nl/fileadmin/Vakinformatie/Dossiers/Beslagvrije_voet/Griffierechten/V.2_toelichting_aanzeggingen_23-12-10.pdf>, 4 april 2011.

KBvG Vragen en opmerkingen

<www.kbvg.nl/fileadmin/Vakinformatie/Dossiers/Beslagvrije_voet/Griffierechten/Wgbz_vragen_en_antw_01032011.pdf>, 4 april 2011.

LAVG

LAVG <www.lavg.nl/overige_diensten/credit-rating>, 13 april 2011.

LAVG <www.lavg.nl/overige_diensten/debiteurenbeheer>, 13 april 2011.

Mr. Online

Mr. Online 'Hevige kritiek op bezuinigingen Justitie' <www.mr-online.nl/nieuws/juridisch-nieuws/hevige-kritiek-op-bezuinigingen-justitie.html>, 14 april 2011.

NMI

NMI <www.nmi-mediation.nl/nmi_mediator_worden/erkende_instituten_basisopleiding/overzicht_erkende_instituten.php>, 12 april 2011.

NVvR

NVvR Standpunt kostendekkende griffierechten <www.nvvr.org/bibliotheek-55.php?action=view&Content_Id=688>, 17 april 2011.

PVU Gerechtsdeurwaarders

PVU <www.pvu.nl/index.php?page=172&lang=1>, 13 april 2011.

PVU Opleidingen

PVU Opleidingen <www.pvu-opleidingen.nl>, 12 april 2011.

Recht.nl

Standpunt Raad voor de rechtspraak over de brede heroverweging <www.recht.nl/nieuws/staatsrecht/archief/index.html?nid=41918>, 11 maart 2011.

De Rechtspraak

De Rechtspraak <www.rechtspraak.nl/Naar+de+rechter/Kosten+van+een+procedure/Griffierechten/>, 4 maart 2011.

De Rechtspraak <www.rechtspraak.nl/Naar+de+rechter/Landelijke+regelingen/Sector+civiel+recht/Handleiding+tarieven+in+burgerlijke+zaken.htm>, 13 maart 2011.

Handleiding tarieven in burgerlijke zaken 2010, p. 10
<www.rechtspraak.nl/Procedures/Landelijke-regelingen/Sector-civiel-recht/Pages/Handleiding-tarieven-in-burgerlijke-zaken.aspx>, 27 april 2011.

Rijksoverheid

Rijksoverheid nieuwsbericht <www.rijksoverheid.nl/nieuws/2011/03/31/wet-voor-kostendekkende-griffierechten.html>, 5 april 2011.

Wetsvoorstel invoering van kostendekkende griffierechten
<www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/wetsvoorstel-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.

Memorie van Toelichting, p. 1-6, 10-11, 15, 31 <www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/memorie-van-toelichting-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.

Rapport

Rapport Brede heroverwegingen 'Veiligheid en Terrorisme' april 2010, p. 15, 17, 32-33.

Jurisprudentielijst

EHRM 31 juli 2007, nr. 38 736/04 (*Mretebi/Georgië*).

HR 9 augustus 2002, *NJ* 2004, 317.

Hof 's-Gravenhage 15 maart 2011, *LJN* BP7833.

Rb. 's-Gravenhage 9 juli 1996, *LJN* AP0231.

Rb. Zwolle-Lelystad 12 oktober 2007, *NJF* 2008, 144.

Bijlage I: Tarieven griffierecht vóór 1 november 2010

Het griffierecht bij de sector kanton van de rechtbank¹⁴¹:

- geschillen over betaling van loon bij ziekte	€ 36,00
- andere geschillen met een geldelijk belang van niet meer dan € 90,00	€ 63,00
- van meer dan € 90,00 en niet meer dan € 453,00	€ 90,00
- van meer dan € 453,00 en niet meer dan € 1.361,00	€ 158,00
- van meer dan € 1.361	€ 208,00
- overige geschillen voor natuurlijke personen	€ 111,00
- voor rechtspersonen	€ 298,00

Het griffierecht bij de sector civiel van de rechtbank¹⁴²:

- zaken betreffende personen- en familierecht, voor zover geregeld in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW)	€ 208,00
- geschillen over betaling van loon bij ziekte	€ 111,00
- bij andere geschillen met een geldelijk belang van meer dan € 4.538,00 en niet meer dan € 11.345,00	€ 314,00
- bij een geschil met een vordering van meer dan € 11.345,00 bedroeg het griffierecht 2,2 procent van de geldsom met een minimum van € 317,00 en een maximum van € 4.951,00. Als de gedaagde een natuurlijk persoon is, gold een minimum van € 317,00 en een maximum van € 1.188,00. Het verschuldigde griffierecht werd afgerond op het meest nabijgelegen veelvoud van € 5,00.	
- bij een dagvaarding in vrijwaring bedroeg het griffierecht 2,2 procent van de vordering als deze op een financieel belang waardeerbaar is. Hierbij golden een minimum van € 240,00 en een maximum van € 4.954,00. Als de gedaagde een natuurlijk persoon is, gold een maximum van € 1.187,00. Het verschuldigde griffierecht werd afgerond op het meest nabijgelegen veelvoud van € 5,00.	
- bij een vordering tot onteigening bedroeg het griffierecht 2,2 procent van de som die in de uitspraak als schadeloosstelling werd toegekend. Hierbij golden ook een minimum van € 240,00 en een maximum van € 4.954,00 en een maximum voor een natuurlijk persoon van € 1.187,00. Vooraf was 2,2 procent verschuldigd van de som die als schadeloosstelling werd aangeboden. Hierbij golden dezelfde minima en maxima. Het verschuldigde griffierecht werd wederom afgerond op het meest nabijgelegen veelvoud van € 5,00.	
- in alle andere zaken	€ 263,00

De hoogte van het griffierecht bij een kort geding was € 263,00.¹⁴³

De hoogte van het griffierecht bij de gerechtshoven en de Hoge Raad¹⁴⁴:

- zaken betreffende personen- en familierecht, voor zover geregeld in boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW)	€ 263,00
- geschillen over betaling van loon bij ziekte	€ 111,00
- bij andere geschillen met een geldelijk belang van meer dan € 4,00 en niet meer dan € 11.345,00	€ 420,00

¹⁴¹ Art. 2 lid 2 onder 1 Wtbz (oud).

¹⁴² Art. 2 lid 2 onder 2 Wtbz (oud).

¹⁴³ Art. 4 Wtbz (oud).

¹⁴⁴ Art. 2 lid 3 Wtbz (oud).

- bij een geschil met een vordering van een vordering van meer dan € 11.345,00 bedroeg het griffierecht 3 procent van de geldsom met een minimum van € 423,00 en een maximum van € 6.190,00 voor de eiser en een minimum van € 423,00 en een maximum van € 1.188,00 voor de gedaagde (voor natuurlijke personen). Het verschuldigde griffierecht werd afgerond op het meest nabijgelegen veelvoud van € 5,00.
- in zaken in hoger beroep van een vonnis of beschikking van de kantonrechter € 263,00
- in alle andere zaken € 314,00

De hiervoor vermeldde tarieven zijn bij besluit van 25 januari 2010 tot wijziging van de Wet tarieven in burgerlijke zaken (indexering griffierechten bestuursrechtelijke en civielrechtelijke wetten 2010) met ingang van 1 februari 2010 in werking getreden.¹⁴⁵

¹⁴⁵ *Stb.* 2010, 24.

Bijlage II: Tarieven griffierecht na 1 november 2010

Het griffierecht bij de sector kanton van de rechtbank:

	rechtspersonen	natuurlijke personen
- zaken van onbepaalde waarde of met een beloop van niet meer dan € 500,00 in hoofdsom	€ 106,00	€ 71,00
- zaken met betrekking tot een vordering met een beloop van meer dan € 500,00 in hoofdsom	€ 284,00	€ 142,00

Het griffierecht bij de sector civiel van de rechtbank:

	rechtspersonen	natuurlijke personen
- zaken van onbepaalde waarde of met een beloop van meer dan € 5.000,00 en niet meer dan € 12.500 in hoofdsom	€ 568,00	€ 258,00
- zaken met betrekking tot een vordering met een beloop van meer dan € 12.500,00 in hoofdsom en niet meer dan € 100.000,00	€ 1.181,00	€ 588,00
- zaken met betrekking tot een vordering met een beloop van meer dan € 100.000,00 in hoofdsom	€ 3.537,00	€ 1.414,00

Deze tarieven gelden ook voor het kort geding.

Het griffierecht bij de gerechtshoven:

	rechtspersonen	natuurlijke personen
- zaken met betrekking tot een vordering van onbepaalde waarde of met een beloop van niet meer dan € 12.500,00 in hoofdsom	€ 649,00	€ 284,00
- zaken met betrekking tot een vordering met een beloop van meer dan € 12.500,00 en niet meer dan € 100.000,00 in hoofdsom	€ 1.769,00	€ 649,00
- zaken met betrekking tot een vordering met een beloop van meer dan € 100.000,00 in hoofdsom	€ 4.713,00	€ 1.475,00

Het griffierecht bij de Hoge Raad:

	rechtspersonen	natuurlijke personen
- zaken met betrekking tot een vordering van onbepaalde waarde of met een bedrag van niet meer dan € 12.500,00 in hoofdsom	€ 710,00	€ 294,00
- zaken met betrekking tot een vordering met een bedrag van meer dan € 12.500,00 en niet meer dan € 100.000,00 in hoofdsom	€ 2.357,00	€ 710,00
- zaken met betrekking tot een vordering met een bedrag van meer dan € 100.000,00 in hoofdsom	€ 5.894,00	€ 1.769,00

Deze tarieven zijn met ingang van 1 januari 2011 in werking getreden.¹⁴⁶

¹⁴⁶ *Stcrt.* 2010, 20111.

Bijlage III: Modelaanzeggingen KBvG

KBvG, Cie Wetgeving, subcommissie Griffierecht
Wet griffierechten burgerlijke zaken
Modellen voor aanzeggingen, v4 nieuw tarief

Model A1, Rechtbank, 1 gedaagde: natuurlijk persoon Vordering van € 80.000,00

met de aanzegging, dat:

a. indien gedaagde verzuimt advocaat te stellen of het hierna te noemen griffierecht niet tijdig betaalt, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen gedaagde zal verlenen en de hierna omschreven vordering zal toewijzen, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;

b. bij verschijning in het geding van gedaagde een griffierecht van € 588,00 zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;

c. van een persoon die onvermogen is, een lager griffierecht wordt geheven, namelijk van € 71,00, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:

1^e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel

2^e een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;

met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand;

KBvG, Cie Wetgeving, subcommissie Griffierecht
Wet griffierechten burgerlijke zaken
Modellen voor aanzeggingen, v4 nieuw tarief

Model A2, Rechtbank, meer gedaagden: 2 natuurlijke personen, 1 rechtspersoon
Vordering van € 80.000,00

met de aanzegging, dat:

- a. indien gedaagde verzuimt advocaat te stellen of het hierna te noemen griffierecht niet tijdig betaalt, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen gedaagde zal verlenen en de hierna omschreven vordering zal toewijzen, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;*
- b. indien ten minste één van de gedaagden advocaat heeft gesteld en het griffierecht tijdig heeft voldaan, tussen alle partijen één vonnis zal worden gewezen, dat als een vonnis op tegenspraak wordt beschouwd;*
- c. bij verschijning in het geding van ieder van de gedaagden sub 1 en 2 een griffierecht van € 588,00 en van gedaagde sub 3 een griffierecht van € 1.181,00 zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;*
- d. van een persoon die onvermogen is, een lager griffierecht wordt geheven, namelijk van € 71,00, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:*
 - 1^e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel*
 - 2^e een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;*

met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand;
- e. van gedaagden die bij dezelfde advocaat verschijnen en gelijklopende conclusies nemen, op basis van artikel 15 van de Wet griffierechten burgerlijke zaken slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht wordt geheven;*

KBvG, Cie Wetgeving, subcommissie Griffierecht
Wet griffierechten burgerlijke zaken
Modellen voor aanzeggingen, v4 nieuw tarief

Model B1, Gerechtshof, 1 gedaagde, natuurlijk persoon
Vordering van € 80.000,00

met de aanzegging, dat:

a. indien gedaagde in hoger beroep advocaat stelt maar het hierna te noemen griffierecht niet tijdig betaalt, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen gedaagde verleent en diens in hoger beroep gevoerd verweer buiten beschouwing laat;

b. bij verschijning in het geding van gedaagde een griffierecht van € 649,00 zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;

c. van een persoon die onvermogen is, een lager griffierecht wordt geheven, namelijk van € 284,00, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:

1^e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel

2^e een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;

met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand;

KBvG, Cie Wetgeving, subcommissie Griffierecht
Wet griffierechten burgerlijke zaken
Modellen voor aanzeggingen, v4 nieuw tarief

**Model B2, Gerechtshof, meer gedaagden: 2 natuurlijke personen, 1 rechtspersoon
Vordering van € 80.000,00**

met de aanzegging, dat:

- a. indien gedaagde in hoger beroep advocaat stelt maar het hierna te noemen griffierecht niet tijdig betaalt, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen gedaagde verleent en diens in hoger beroep gevoerd verweer buiten beschouwing laat;*
- b. indien ten minste één van de gedaagden advocaat heeft gesteld en het griffierecht tijdig heeft voldaan, tussen alle partijen één arrest zal worden gewezen, dat als een arrest op tegenspraak wordt beschouwd;*
- c. bij verschijning in het geding van ieder van de gedaagden sub 1 en 2 een griffierecht van € 649,00 en van gedaagde sub 3 een griffierecht van € 1.769,00 zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;*
- d. van een persoon die onvermogen is, een lager griffierecht wordt geheven, namelijk van € 284,00, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:*

1^e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel

2^e een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;

met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand;

- e. van gedaagden die bij dezelfde advocaat verschijnen en gelijklopende conclusies nemen, op basis van artikel 15 van de Wet griffierechten burgerlijke zaken slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht wordt geheven;*

KBvG, Cie Wetgeving, subcommissie Griffierecht
Wet griffierechten burgerlijke zaken
Modellen voor aanzeggingen, v4 nieuw tarief

Model C1, Hoge Raad, 1 gedaagde: natuurlijk persoon
Vordering van € 80.000,00

met de aanzegging, dat:

- a. indien gedaagde, verweerder in cassatie, advocaat stelt maar het hierna te noemen griffierecht niet tijdig betaalt, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen verweerder verleent, het door de verweerder in cassatie gevoerde verweer buiten beschouwing blijft en diens recht om in cassatie te komen vervalt;*
- b. bij verschijning in het geding van gedaagde een griffierecht van € 710,00 zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;*
- c. van een persoon die onvermogen is, een lager griffierecht wordt geheven, namelijk van € 294,00, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:*

1^e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel

2^e een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;

met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand;

KBvG, Cie Wetgeving, subcommissie Griffierecht
Wet griffierechten burgerlijke zaken
Modellen voor aanzeggingen, v4 nieuw tarief

Model C2, Hoge Raad, meer gedaagden: 2 natuurlijke personen, 1 rechtspersoon
Vordering van € 80.000,00

met de aanzegging, dat:

- a. indien gedaagde, verweerder in cassatie, advocaat stelt maar het hierna te noemen griffierecht niet tijdig betaalt, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen verweerder verleent, het door de verweerder in cassatie gevoerde verweer buiten beschouwing blijft en diens recht om in cassatie te komen vervalt;*
- b. indien ten minste één van de gedaagden advocaat heeft gesteld en het griffierecht tijdig heeft voldaan, tussen alle partijen één arrest zal worden gewezen, dat als een arrest op tegenspraak wordt beschouwd;*
- c. bij verschijning in het geding van ieder van de gedaagden sub 1 en 2 een griffierecht van € 710,00 en van gedaagde sub 3 een griffierecht van € 2.357,00 zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;*
- d. van een persoon die onvermogen is, een lager griffierecht wordt geheven, namelijk van € 294,00, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:*
 - 1^e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel*
 - 2^e een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;*

met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand;
- e. van gedaagden, verweerders in cassatie, die bij dezelfde advocaat verschijnen en gelijkkluidende conclusies nemen, op basis van artikel 15 van de Wet griffierechten burgerlijke zaken slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht wordt geheven;*

KBvG, Cie Wetgeving, subcommissie Griffierecht
Wet griffierechten burgerlijke zaken
Modellen voor aanzeggingen, v4 nieuw tarief

Model D1, kort geding, 1 gedaagde: natuurlijk persoon
Vordering van € 12.500,00

met de aanzegging, dat:

a. indien gedaagde niet in persoon en evenmin vertegenwoordigd door een advocaat op de terechtzitting verschijnt en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen gedaagde zal verlenen en de hierna omschreven vordering zal toewijzen, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;

b. bij verschijning in het geding van gedaagde een griffierecht van € 258,00 zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;

c. van een persoon die onvermogen is, een lager griffierecht wordt geheven, namelijk van € 71,00, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:

1^e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel

2^e een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;

met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand;

KBvG, Cie Wetgeving, subcommissie Griffierecht
Wet griffierechten burgerlijke zaken
Modellen voor aanzeggingen, v4 nieuw tarief

Model D2, kort geding, meer gedaagden: 2 natuurlijke personen, 1 rechtspersoon
Vordering van € 12.500,00

met de aanzegging, dat:

- a. indien gedaagde niet in persoon en evenmin vertegenwoordigd door een advocaat op de terechtzitting verschijnt en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen gedaagde zal verlenen en de hierna omschreven vordering zal toewijzen, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;*
- b. indien ten minste één van de gedaagden in persoon of bij advocaat ter terechtzitting is verschenen, tussen alle partijen één vonnis zal worden gewezen, dat als een vonnis op tegenspraak wordt beschouwd;*
- c. bij verschijning in het geding van ieder van de gedaagden sub 1 en 2 een griffierecht van € 258,00 en van gedaagde sub 3 een griffierecht van € 568,00 zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;*
- d. van een persoon die onvermogen is, een lager griffierecht wordt geheven, namelijk van € 71,00, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:*
 - 1^e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel*
 - 2^e een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;*

met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand;
- e. van gedaagden die bij dezelfde advocaat verschijnen en gelijklopende conclusies nemen, op basis van artikel 15 van de Wet griffierechten burgerlijke zaken slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht wordt geheven;*

KBvG, Cie Wetgeving, subcommissie Griffierecht
Wet griffierechten burgerlijke zaken
Modellen voor aanzeggingen, v4 nieuw tarief

Model E, betekening echtscheidingsrekest

met de aanzegging, dat:

- a. dat voor de indiening van een verweerschrift een griffierecht van € 258,00 zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken na de indiening;*
- b. dat de rechter het ingediende verweerschrift niet bij zijn beslissing op het verzoek zal betrekken indien de verweerder het verschuldigde griffierecht niet tijdig heeft voldaan;*
- c. van een persoon die onvermogen is, een lager griffierecht wordt geheven, namelijk van € 71,00, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:*

1^e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel

2^e een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;

met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand;

Bijlage IV: Nieuwsbrief PVU

Ter zake

GERECHTSDEURWAARDERS

Nummer 4 / Juni 2010

In deze uitgave:

- Nieuw griffierechtenstelsel
- Accon Avm
- PVU opleidingen
- In de schijnwerper

Jos Uitdehaag

Nieuw griffierechtenstelsel: voordelen voor natuurlijke personen?

Het wetsvoorstel wet griffierechten burgerlijke zaken heeft ondermeer ten doel de drempel voor natuurlijke personen te verlagen om zich tot de rechter te wenden. Om de overheidsinkomsten niet terug te laten lopen betekent dit dat rechtspersonen aanzienlijk meer griffierechten moeten gaan betalen dan natuurlijke personen.

Vreemd want in de praktijk komen deze hoge kosten bij een veroordeling alsnog voor rekening van de schuldenaar, aldus de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). Zaken die bij de sector kanton van de rechtbank aanhangig worden gemaakt zijn vaak incassoprocedures, waar rechtspersonen vaak als schuldeiseres tegenover natuurlijke personen als schuldenaren staan. Volgens de KBvG gaat het in meer dan 90% van de gevallen om toewijsbare vorderingen. Dit betekent dat de rechter vervolgens het door de schuldeiser gevorderde toewijst. Waaronder dus de hoge griffierechten, welke de schuld-eiser dus uiteindelijk op de schuldenaar verhaalt.

Het voornoemd wetsvoorstel bevat volgens de KBvG tevens te weinig differentiatie in de hoogte van het griffierecht in verhouding tot de hoofdsom (van de vordering).

In het nieuwe stelsel zouden slechts twee categorieën zijn opgenomen die voor incassovordering van belang zijn: een categorie voor vorderingen tot 500 euro en een categorie voor vorderingen groter dan 500 euro en kleiner dan 5.000 euro. Het grootste deel van de procedures valt in de praktijk vaak in de laatste categorie. In vergelijking met het oude griffierechtenstelsel betekent dit in sommige gevallen een verhoging van meer dan 75% van de griffiekosten.

Kortom: ondermeer mensen met een problematische schuldsituatie worden met dit wetsvoorstel op kosten gejaagd door de aanzienlijk hogere proceskosten en het ontbreken van differentiatie.

Wet gemeentelijke schuld-hulpverlening

Onlangs is het wetsvoorstel ter zake de Wet Gemeentelijke Schuldhelpverlening aan de Tweede Kamer aangeboden. Mensen met problematische schulden moeten zonder de dreiging van gerechtelijke procedures de kans krijgen hun schulden af te lossen. Daarnaast wil het kabinet met het wettelijke kader een uniforme regeling in de schuldhelpverlening, die nu in kwaliteit en effectiviteit sterk van gemeente tot gemeente verschilt.

Het kabinet wil tevens een einde maken aan de lange wachttijden. Na een verzoek voor schuldhelp hebben gemeenten maximaal vier weken de tijd om tot actie over te gaan. Een uitzondering daarop zijn de zogeheten bedreigende schulden, die bijvoorbeeld betrekking hebben op levering van energie, water of huur van een woning. Hiervoor wordt een maximale wachttijd van drie dagen in de wet opgenomen.

De gemeenteraad krijgt de wettelijke taak om toe te zien op de kwaliteit van de schuldhelpverlening.

PVU online:

Online toegang tot Uw dossiers?

Neem dan even contact met ons op.

Alweer de volgende PVU Nieuwsbrief. De kredietcrisis lijkt over haar hoogtepunt heen en we gaan voorzichtig optimistisch de toekomst in. Gelukkig maar.

Toch mogen we onze ogen niet sluiten voor de toekomst. De gevolgen van de kredietcrisis zullen nog lang zichtbaar zijn. Het blijft dus zaak "op de kleintjes te letten". Een goed en stringent debiteurenbeleid kan daarbij helpen.

Eerlijk en rechtvaardig, dat mag u van onze wetgever verwachten. Wat dat betreft ondersteunen we van harte een wettelijke regeling voor incassokosten.

Maar we vragen ons tegelijkertijd af wat er over is van die eerlijkheid en rechtvaardigheid in de voorgestelde wettelijke regeling van de griffierechten.

Zoals u verder in onze Nieuwsbrief kunt lezen zullen juist degenen die al in een problematische schuldsituatie hebben hier het hardst door worden getroffen. Laten we hopen dat ook bij onze volksvertegenwoordigers tijdig de ogen open gaan.

Veel leesgenoegen!

Accon Avm is een ambitieuze, daadkrachtige, persoonlijke en klantgerichte advies- en accountantsorganisatie bij u in de regio.

Het leiden van een organisatie vraagt meer dan 100% van uw aandacht. U richt zich vooral op uw kernactiviteiten en marktkansen. Daarvoor bent u ten slotte ondernemer geworden. Zakelijk succes hangt af van meer dan alleen enthousiasme en drive.

Uiteindelijk gaat het om het resultaat van uw inspanningen. Voorwaarden daarvoor zijn een efficiënte bedrijfsvoering, heldere processen en betrouwbare cijfers. Natuurlijk zijn wij een accountantsorganisatie zoals velen. Wij stellen ook jaarrekeningen samen. Maar wat wij veel belangrijker vinden is het proactief adviseren van onze klanten. Daarom plannen we jaarlijks een aantal contactmomenten zodat we weten wat de klant beweegt. U als ondernemer wordt geconfronteerd met een snel veranderende maatschappij en een dynamische markt, waarbij u steeds sneller moet insprijnen op actuele ontwikkelingen. Bent u een bewuste ondernemer?

Deze veranderingen dwingen u namelijk na te denken over de te volgen strategie van uw onderneming. Accon AVM denkt graag proactief met u mee.

Zeker nu met eventuele tegenvallende resultaten is het van groot belang te beschikken over tijdige periodieke managementrapportages.

Managementrapportages geven u als ondernemer inzicht hoe u ervoor staat. Op basis van deze managementrapportages kunt u tijdig uw activiteiten bij-

turen. Dit is natuurlijk belangrijk voor het realiseren van uw doelstellingen. Door middel van de management rapportages bent u in staat om vooruit te kijken. Beschikt u alleen over een jaarrekening dan kijkt u alleen achteruit.

is te weten waar u als ondernemer naar toe wilt (bepalen van doelstellingen) en waar u nu staat (meten door middel van periodieke managementrapportages). Een onderdeel van de managementrapportages is natuurlijk ook het debiteurenbeleid.

Hierdoor bent u niet in staat tijdig in te spelen op allerlei ontwikkelingen, waar u als ondernemer mee te maken hebt. Uiteindelijk kan dit leiden tot problemen in de liquiditeiten.

Samen met PVU Gerechtsdeurwaarders gaan we dan ook op 4 november 2010 hierover een workshop organiseren. De volgende onderwerpen zullen hierbij behandeld worden:

- doelstellingen en ambities van de ondernemer;
- managementrapportages;
- debiteurenbeheer.

Tijdens deze workshop willen wij graag laten zien waarom het belangrijk

Graag wil ik ons kantoor in Breda nader aan u voorstellen.

Op ons kantoor werken ongeveer 35 (assistent) accountants en belastingadviseurs. Allen gedreven, enthousiaste en betrokken collega's die graag dichtbij de klant staan. Dit maakt ons ook zo succesvol. We weten wat er bij de klant speelt en hierdoor kunnen we de klant proactief adviseren.

We helpen de klant zijn ambities waar te maken! Wellicht ontmoeten wij elkaar tijdens de workshop.

Natuurlijk kunt u ook contact opnemen met ons kantoor: www.acconavm.nl en/of e.bierkens@acconavm.nl

PVU Opleidingen Niet meer in de file naar Amsterdam of Utrecht maar PO / PE punten halen in uw eigen regio!

De voorafgaande cursussen

In de druk bezochten cursussen werden onder andere de actualiteiten op het gebied van proces- en beslagrecht, aansprakelijkheidsrecht, onroerend goed en koop behandeld door respectievelijk de heren J. Nijenhuis, mr. dr. L. Reurich, prof. Mr. A.A. van Veldten en mr. dr. T.H.M. van Wechem.

Cursusprogramma 2010

Nieuw Internationaal Privaatrecht

Docent: de heer mr. dr. T.H.M. van Wechem is verbonden aan Advocatenkantoor Baker & McKenzie Amsterdam N.V., directeur van Law@Work b.v. en Raadsheer-plaatsvervanger in het Gerechtshof 's-Hertogenbosch. Docent: de heer mr. dr. J. van der Weide, werkzaam bij het Instituut voor Privaatrecht van de rechtenfaculteit

Universiteit Leiden

9 juni 2010,
13:30 uur – 21:00 uur,
6 punten NOvA, KBvG

Actualiteiten beslag- en procesrecht en verdieping nieuwe stelsel griffierechten

Docent: de heer J. Nijenhuis is gerechtsdeurwaarder te Roermond en onder andere als docent verbonden aan de beroepsopleiding tot kandidaat gerechtsdeurwaarder (1990-2008) en auteur van een wekelijkse nieuwsrubriek met wetenswaardigheden voor en door de branche

1 juli 2010,
13:30 uur – 21:00 uur,
6 punten NOvA, KBvG

Actualiteiten goederenrecht

Docent: Prof. Dr. A.F. Salomons, hoogleraar privaatrecht Universiteit Amsterdam, voorzitter van de afdeling privaatrecht, Raadsheer-plaatsvervanger Gerechtshof Amsterdam, medewerker WPNR, NTHR, VvA
16 september 2010,
16:00 uur – 21:00 uur
4 punten NOvA, KBvG

Pensioenrechten

Docent: E. de Bruin
30 september 2010,
16:00 uur – 21:00 uur
4 punten NOvA, KBvG

Ethiek & tuchtrecht in Nederland en over de grenzen

Docent: de heer J. Nijenhuis
Docent: de heer M. van Eesbeeck, gerechtsdeurwaarder te Brussel, vast

In de schijnwerper

Mr. Evelien de Haas BBA, juriste bij PVU Gerechtsdeurwaarders

Juriste: Rechten is meer dan regels toepassen...

Even voorstellen

Sinds 2009 ben ik als juriste werkzaam bij PVU Gerechtsdeurwaarders. In 2005 studeerde ik af aan de opleiding Management, Economie en Recht te Breda, waarna ik me verder ben gaan verdiepen in het Recht en Management aan de Universiteit van Tilburg. Tijdens deze studie heb ik in 2007 een Engels-talig semester Law and Management gevolgd in Zweden aan de Internationaal Business School, Jönköping University, gericht op het Europees en Internationaal Recht en Management, waarna ik in 2008 ben afgestudeerd als Master of Law.

Meerwaarde van een Jurist

Als juriste ben ik op vele markten thuis bij PVU Gerechtsdeurwaarders: adviseren van opdrachtgevers, voorbereiden en (laten) uitvoeren van juridische procedures bij het kanton-gerecht, het opstellen van (proces)-stukken, het voeren van besprekingen en bemiddeling tussen partijen. Daarbij speelt het oplossen van conflicten een belangrijke rol, waarbij ik streef naar een efficiënte en effectieve beslechting van geschillen. Hiervoor neem ik graag zelf de regie in handen, draag zorg voor de verantwoordelijkheid en de aanpak van een conflict, waarbij ik word ondersteund en begeleid door mijn collega's.

Gerechtelijke procedures

Bij PVU Gerechtsdeurwaarders voer ik als juriste regelmatig procedures bij de sector kanton van de rechtbank.

Bij deze sector kanton worden ondermeer waardeveranderingen van ten hoogste 5.000 euro en vorderingen inzake huurrecht en arbeidsrecht behandeld ongeacht het beloop van de vordering.

Voor de oplossing van een juridisch probleem is dus niet altijd direct bijstand van een advocaat vereist.

Op 1 januari 2011 wordt de competentiegrens ten aanzien van waardeveranderingen van 5.000 euro verhoogd naar 25.000 euro. Een groot aantal zaken, welke voorheen bij de rechtbank werden behandeld (waar bijstand van een advocaat is vereist),

worden dan bij de sector kanton van de rechtbank behandeld.

Dit ter bevordering van de snelheid van de procedure zodat partijen sneller duidelijkheid hebben en tegen lagere kosten kunnen procederen.

Dit biedt PVU Gerechtsdeurwaarders de mogelijkheid om opdrachtgevers nog meer van dienst te kunnen zijn.

Werken is inspireren en nieuwsgierigheid naar verdieping

Door de diversiteit aan inhoudelijke dossiers is mijn interesse naar juridische verdieping gestimuleerd.

Het werk inspireert mij om steeds meer te weten te komen over het vak om zodoende opdrachtgevers zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn. Vandaar dat ik de ambitie heb om mijn kennis te verfijnen.

PVU biedt mij hier de mogelijkheid toe. Vanaf september 2009 ben ik opnieuw begonnen met studeren en volg ik het zogenaamde civiel effecttraject aan de Universiteit van Tilburg.

Een groot voordeel hiervan is dat ik mijn theoretische kennis direct kan toepassen in de praktijk en tevens mijn directe collega's beter van dienst kan zijn. Daarnaast houdt het volgen van een opleiding je scherp en alert. Het recht en de maatschappij zijn altijd in ontwikkeling.

Reden voor mij om deze ontwikkelingen te blijven volgen en mee te gaan met de veranderingen, zodat het recht altijd zegeviert....

Afgevaardigde van de Nationale Kamer, lid van de Arrondissementskamer Brussel

7 oktober 2010,
13:30 uur – 21:00 uur,
6 punten KBvG

Grensoverschrijdende incasso

Docenten: mr. R. Dujardin, gerechtsdeurwaarder (Belgie) en mr. M. Muller, advocaat (Duitsland)
28 oktober 2010,
13:30 uur – 21:00 uur,
6 punten NOvA, KNB en KBvG

Fiscale aandachtspunten in de praktijk van de juridische beroepsbeoefenaar

Docent: A. Boij
11 november 2010,
13:30 uur – 21:00 uur,

6 punten NOvA, KNB en KBvG

Contractenrecht

Docent: De heer mr. dr. T.H.M. van Wechem
16 december 2010, 13:30 uur – 21:00 uur, 6 punten NOvA, KNB en KBvG

Overige cursussen 2010

oktober 2010: Actualiteiten en ontwikkelingen ondernemingsrecht
november 2010: Actualiteiten internationaal personen en familierecht, nieuwe Alimentatieverordening
december 2010: Actualiteiten echtscheidingsrecht en ongetrouwde samenlevers
december 2010: Vermogensrechtelijke gevolgen bij (echt)scheiding Alimentatie en afwikkeling vermogen echtgenoten

Inschrijven en verdere informatie

Inschrijven is mogelijk via www.pvu-opleidingen.nl

U kunt ook het inschrijfformulier mailen naar opleidingen@pvu.nl. Of faxen naar 076-5036899

Voor meer informatie kunt u kijken op www.pvu-opleidingen.nl of bellen naar PVU Gerechtsdeurwaarders 076-5036776 en vragen naar Dennis Wilbrink.

PVU sponsort

Het negende Senioren heren veldvoetbalteam van RKS SV Sarto uit Tilburg. Sarto opgericht in 1928 bestaat dus al meer dan 80 jaar. Sinds begin seizoen 2009-2010 prijkt onze naam op de voorzijde van de shirts van het ambitieuze negende team.

Voetbalvereniging Sarto is één van de grootste verenigingen van Tilburg.

20 senioren teams, waaronder 2 damesteams, en bijna 60 jeugdteams spelen competitie.

Sarto timmert volop aan de weg en

houdt vast aan haar visie: investeren in de eigen jeugd. Met succes, want alle jeugdselecties spelen op een hoog niveau.

Het negende team speelt in de Zondag reserve vijfde klasse. Maar door de uitstekende resultaten is het negende team dit seizoen kampioen geworden en gaat dus ook weer naar een hoger niveau.

Daarnaast gaat het bij het negende team ook om gezelligheid en dat blijkt wel uit hun eigen website:

www.kleedkamer5.nl

Eulan: omdat incasseren niet ophoudt bij de grens!

Ons paradepaardje, Eulan, begint steeds

meer vorm te krijgen. Ook Polen maakt inmiddels onderdeel uit van het Eulan netwerk. De komende maanden zullen we het netwerk nog verder uitbreiden en hopen we dat ook de eerste (Noord-) Afrikaanse landen aan ons netwerk kunnen worden toegevoegd.

De komende weken zullen we de laatste

hand leggen aan "Eulan online", zodat onze opdrachtgevers eveneens online toegang zullen hebben tot hun dossiers.

Heeft U vorderingen op buitenlandse debiteuren? Neem dan eens contact met ons op. Vrijblijvend.

Het verplicht U tot niets.

Actualiteiten

Algemene voorwaarden op websites: rechtsgeldig of niet?

Algemene voorwaarden dienen tijdig ter hand te worden gesteld.

Een harde regel, met harde consequenties indien daaraan niet is voldaan. Bij gebruik van algemene voorwaarden op briefpapier zou het voldoende moeten zijn als de algemene voorwaarden op de achterkant van het briefpapier zijn afgedrukt en deze op de voorkant van het briefpapier van toepassing zijn verklaard, met de vermelding dat de toepasselijke voorwaarden op de achterkant staan. In een elektronische omgeving (e-mail) dient een situatie te ontstaan gelijkwaardig aan de fysieke wereld (briefvorm). De algemene voorwaarden dienen feitelijk te worden overhandigd. De wederpartij dient een leesbaar schriftelijk stuk in handen te krijgen, waarin algemene voorwaarden zijn opgenomen. Op deze manier kan de wederpartij kennisnemen van algemene voorwaarden en deze bewaren (opslaan).

Bij elektronische overhandiging dienen algemene voorwaarden dus ter

beschikking te worden gesteld op een wijze die latere kennisgeving mogelijk maakt. Daarnaast dient duidelijk te worden aangegeven dat de algemene voorwaarden deel uitmaken van de overeenkomst en dienen ze achter een duidelijke herkenbare link te zijn opgenomen.

Op deze manier zijn algemene voorwaarden op websites rechtsgeldig. Als gebruiker dien je dan nog wel aan te tonen dat jouw contractspartij ze daadwerkelijk tijdig heeft ontvangen.

In een recente uitspraak van de Rechtbank Almelo worden de relevante regels hieromtrent nog eens overzichtelijk op een rijtje gezet. Zie "www.rechtspraak.nl" Rechtbank Almelo 17/02/2010 (LJN: BL6946), Hoge Raad d.d. 11 juli 2008 (NJ 2008, 416); Hoge Raad d.d. 21 september 2007 (NJ 2009, 50), sector kanton Rechtbank Maastricht 20/01/2010 (LJN: BL1980).

Voor vragen over en/of het opstellen van algemene voorwaarden kunt u vragen naar een van onze juridische medewerkers.

Bescherming van consumenten en kleine bedrijven tegen hoge buitengerechtelijke incassokosten

Het kabinet wenst een maximum te stellen aan onredelijk hoge buitengerechtelijke incassokosten. Met dit wetsvoorstel beoogt het kabinet duidelijkheid te verschaffen aan de schuldeiser en aan de schuldenaar ten aanzien van het bedrag dat er aan incassokosten mag worden gevraagd.

Dit wenst het kabinet te doen door de vergoeding voor incassokosten te berekenen als percentage van het bedrag dat de schuldenaar aan de schuldeiser verschuldigd is, met een minimumbedrag van 40 euro. Daarnaast wordt er een bepaald maximum opgelegd.

Voordat de schuldeiser incassokosten in rekening mag brengen dient hij wel eerst een aanmaning te versturen. Zodoende krijgt de schuldenaar nog 14 dagen de tijd om de verschuldigde rekening alsnog te voldoen. Deze regeling geldt voor vorderingen tot 25.000 euro.

Colofon PVU

PVU Ter zake is een servicebrief voor relaties van PVU Gerechtsdeurwaarders.

Redactie

Jos Uitdehaag, Evelien de Haas, Maurice Rietveld, Dennis Wilbrink e.a.

Opmaak en realisatie
Pre-Pare interactieve media, Etten-Leur

Lezers service

Heeft u suggesties of wilt u zelf aan het woord in onze nieuwsbrief?
Laat het ons weten.

PVU Gerechtsdeurwaarders
Stationsplein 21
4872 XL Etten-Leur
Telefoon 076 - 503 67 76
Fax 076 - 503 68 99
E-mail info@pvu.nl
Internet www.pvu.nl

Bijlage V: Brief griffierecht aan opdrachtgevers PVU

Mevrouw D.P.M.C. van Tienen
Mastbosstraat 45 B
4812 PA BREDA

Etten-Leur, 28 oktober 2010

Geachte mevrouw Van Tienen,

De komende periode gaan er een aantal wijzigingen plaatsvinden in verband met het voeren van een gerechtelijke procedure.

Per 1 november a.s. zal er een verhoging worden doorgevoerd van de griffierechten. Vervolgens zal er een tweede substantiële verhoging plaatsvinden per 1 januari 2011.

Voor relatief lage vorderingen zal dit een aanzienlijk kostenrisico met zich kunnen meebrengen. Dat betekent bijvoorbeeld dat bij vorderingen tussen de € 500,00 en € 1.250,00 het griffierecht in plaats van thans € 158,00 verhoogd zal worden naar: € 426,00!

Daarnaast zal naar alle waarschijnlijkheid per 1 januari a.s. de zogenaamde competentiegrens om zonder inschakeling van een advocaat te procederen worden verhoogd naar € 25.000,00. Dus PVU kan vaker zelf voor u als gemachtigde optreden.

PVU zal aan de ene kant nog meer nadruk leggen om in het minnelijk traject tot een oplossing te komen.

Aan de andere kant zal PVU trachten om tot een zo goed mogelijk advies te komen of het zinvol is om tot procederen over te gaan.

De behandeling van uw dossiers blijft daarmee RECHTVAARDIG MAATWERK om u zo goed mogelijk van dienst te zijn.

Mocht u nog vragen hebben neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

Mr. Maurice Rietveld
PVU Gerechtsdeurwaarders

Bijlage VI: Tarieven kostendekkend griffierecht

categorie *	aantal **	werklust Rechtspraak ***	huidige tarieven griffierecht		voorstel nieuwe tarieven griffierecht			
			rechts- personen	natuurlijke personen	min- en on- vermogens	eiser	gedaagde	"midden- inkomen" de ****
kanton								
handel	516.324	€ 209						
- fin. belang < € 500	205.409		€ 106	€ 71	€ 71	€ 125		€ 125
- fin. belang < € 5.000 / onbepaald	284.413		€ 284	€ 142	€ 71	€ 300		€ 125
- fin. belang > € 5.000	26.502		€ 568 / 1.181	€ 258 / 588	€ 71	€ 500		€ 125
familie	35.965	€ 241	€ 106	€ 71	€ 71	€ 125		€ 125
rechtbank, civiel								
handel	61.282	€ 1.503						
- fin. belang < € 100.000	18.632		€ 1.181	€ 588	€ 71	€ 750	€ 750	€ 375
- fin. belang < € 350.000 / onbepaald	41.277		€ 3.537	€ 1.414	€ 71	€ 1.500	€ 1.500	€ 750
- fin. belang < € 1.000.000	950		€ 3.537	€ 1.414	€ 71	€ 2.500	€ 2.500	€ 1.250
- fin. belang > € 1.000.000	423		€ 3.537	€ 1.414	€ 71	€ 7.500	€ 7.500	€ 3.750
familie	65.633	€ 977	€ 568	€ 258	€ 71	€ 500	€ 500	€ 250
rechtbank, bestuur	74.420	€ 1.747	€ 302	€ 41 / 152	€ 41 / 152	€ 500	€ 500	€ 250
gerechtshoven / CBB / CRvB								
handel	9.636	€ 5.446						
- fin. belang < € 25.000	2.836		€ 649 / 1.769	€ 284 / € 649	€ 284	€ 1.250	€ 1.250	€ 625
- fin. belang < € 100.000 / onbepaald	5.830		€ 1.769	€ 649	€ 284	€ 1.875	€ 1.875	€ 938
- fin. belang < € 350.000	612		€ 4.713	€ 1.475	€ 284	€ 3.750	€ 3.750	€ 1.875
- fin. belang < € 1.000.000	246		€ 4.713	€ 1.475	€ 284	€ 6.250	€ 6.250	€ 3.125
- fin. belang > € 1.000.000	112		€ 4.713	€ 1.475	€ 284	€ 18.750	€ 18.750	€ 9.375
familie	4.889	€ 4.360	€ 649	€ 284	€ 284	€ 1.250	€ 1.250	€ 625
bestuur	12.184	€ 4.553	€ 454	€ 112 / 227	€ 112 / 227	€ 1.250	€ 1.250	€ 625

* - exclusief bijzondere categorieën, zoals akten en verklaringen, zaken met een nul-tarief, Raad van State, Hoge Raad
- zaken met nul-tarief zijn o.a. OTS, BOPZ, asiel, etc.

** aantal op basis van realisatie 2008

*** de werklust voor de diverse financieel belang-categorieën is niet bekend

**** onvermogens: laagste inkomensgrens in de Wet op de rechtsbijstand (Wrb); minvermogens: overige (vier) inkomensgrenzen in de Wrb

¹⁴⁷ Memorie van Toelichting, p. 15 <www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/regelingen/2011/04/04/memorie-van-toelichting-invoering-van-kostendekkende-griffierechten.html>, 14 april 2011.